

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
ANRE

str. Alexandr Pușkin 52/A, MD 2005 Chișinău, Tel: 022 823 955, anre@anre.md, <http://www.anre.md>

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

HOTĂRÂRE nr. 31

din 14 ianuarie 2025

mun. Chișinău

cu privire la avizarea procedurilor operaționale ale operatorului pieței de energie electrică
„Operatorul Pieței de Energie M” S.R.L.

În temeiul prevederilor punctelor 20 și 768 din Regulile pieței energiei electrice aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 283/2020, Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

HOTĂRĂȘTE:

1. Se avizează procedurile operaționale elaborate de către Operatorul pieței energiei electrice (OPEE) în scopul organizării și gestionării pieței zilei următoare (PZU) și pieței pe parcursul zilei (PPZ), după cum urmează:
 - 1.1. Procedura privind înregistrarea, suspendarea și revocarea/retragerea participanților la piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ) *(se anexează)*;
 - 1.2. Procedura operațională privind funcționarea pieței energiei electrice pentru Ziua Următoare (PZU) *(se anexează)*;
 - 1.3. Procedura operațională privind funcționarea pieței energiei electrice pe Parcursul Zilei (PPZ) *(se anexează)*.
2. Prezenta Hotărâre se remite către „Operatorul Pieței de Energie M” S.R.L.
3. „Operatorul Pieței de Energie M” S.R.L. va publica pe pagina web oficială a acestuia prezenta Hotărâre, precum și procedurile avizate conform punctului 1.
4. Prezenta Hotărâre intră în vigoare la data aprobării și poate fi contestată la autoritatea emitentă, în termen de 30 de zile de la notificarea acesteia.
5. Prezenta Hotărâre se publică pe pagina web oficială a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

Veaceslav UNTILA
Director general

Eugen CARPOV
Director

Violina ȘPAC
Director

Alexei TARAN
Director

Alexandru URSU
Director

OPEM
S.R.L.

**PROCEDURA PRIVIND ÎNREGISTRAREA, SUSPENDAREA ȘI
REVOCAREA/RETRAGEREA PARTICIPANȚILOR LA PIEȚELE
ORGANIZATE DE ENERGIE ELECTRICĂ (PZU și PPZ)**

Cod:

Pag. 1/ 18

Rev. **0** 1 2 3

Handwritten signature

**PROCEDURA PRIVIND ÎNREGISTRAREA, SUSPENDAREA ȘI
REVOCAREA/RETRAGEREA PARTICIPANȚILOR LA PIEȚELE ORGANIZATE DE
ENERGIE ELECTRICĂ (PZU și PPZ)**

Întocmit: Societatea Operatorul Pieței de Energie M S.R.L. (OPEM S.R.L.)

DECEMBRIE 2024

CUPRINS

1.	SCOP	3
2.	DOMENIUL DE APLICARE	3
3.	ACRONIME.....	3
4.	DEFINIȚII.....	3
5.	DOCUMENTE DE REFERINȚĂ	4
6.	CADRUL DE ORGANIZARE	4
	ANEXA 1 – CERERE DE ÎNREGISTRARE	9
	ANEXA 2 – OPERATORI CARE SE POT ÎNREGISTRA	10
	ANEXA 3 – DOCUMENTE NECESARE ÎNREGISTRĂRII.....	11
	ANEXA 4 – CAZURI DE SUSPENDARE/REVOCARE	13
	ANEXA 5 – COMUNICARE ÎNREGISTRARE.....	14
	ANEXA 6 – COMUNICARE SUSPENDARE	15
	ANEXA 7 – COMUNICARE REVOCARE	16
	ANEXA 8 – COMUNICARE RETRAGERE	17
	ANEXA 9 – COMUNICARE RIDICARE SUSPENDĂRII	18

1. SCOP

Procedura are drept scop precizarea condițiilor în care se realizează:

- a) înregistrarea participanților la piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ) administrate de OPERATORUL PIEȚEI DE ENERGIE M S.R.L.;
- b) retragerea din proprie inițiativă a unui Participant de la piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ) la care este înregistrat;
- c) suspendarea de la tranzacționare și/sau revocarea înregistrării la piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ), a unui Participant la piață.

2. DOMENIUL DE APLICARE

Procedura se aplică pentru înregistrarea la Piața pentru Ziua Următoare (PZU) și la Piața pe Parcursul Zilei (PPZ) de energie electrică administrate de OPERATORUL PIEȚEI DE ENERGIE M S.R.L. (OPEM S.R.L.) a Solicitanților și, după caz, pentru suspendarea de la tranzacționare/ revocarea/ retragerea din calitatea de Participant la piețele respective.

3. ACRONIME

ANRE	–	Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova;
OPEE	–	Operatorul pieței energiei electrice (OPEM S.R.L.);
OST	–	Operatorul Sistemului de Transport;
PPZ	–	Piața de energie electrică pe parcursul zilei;
PZU	–	Piața energiei electrice pentru ziua următoare;
PRE	–	Parte Responsabilă pentru Echilibrare;
TVA	–	Cotă Taxă pe Valoarea Adăugată exprimată în valoare absolută.

4. DEFINIȚII

În sensul prezentei Proceduri sunt utilizați termenii definiți în Legea cu privire la energia electrică nr. 107/2016 cu modificările și completările ulterioare, în Regulile pieței energiei electrice aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 283/2020 din 07 august 2020, cu modificările și completările ulterioare, precum și următorii termeni:

- 4.1. *Cod de identificare al Participantului* – cod alfanumeric alocat fiecărui participant la piața la care a fost înregistrat de către OPEE;

- 4.2. *Contractul cadru de participare la PZU și PPZ* – acord standardizat elaborat de OPEE, supus consultării publice și avizat de către ANRE, care prevede drepturile și responsabilitățile reciproce dintre OPEE și participantul la piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ);
- 4.3. *Persoana de contact* – persoană desemnată de Participantul la piață să îl reprezinte în cadrul participării la piață;
- 4.4. *Sistem de tranzacționare* – sistem informatic stabilit și menținut de OPEM S.R.L. în scopul realizării tranzacțiilor pe piață;
- 4.5. *Solicitant* – o persoană fizică sau juridică, care cumpără, vinde sau produce energie electrică, care dorește să se înregistreze la piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ) pentru a tranzacționa energie electrică în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

5. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

- 5.1. Legea cu privire la energia electrică nr. 107/2016 din 27.05.2016, cu modificările și completările ulterioare;
- 5.2. Regulile pieței energiei electrice aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 283/2020 din 07 august 2020, cu modificările și completările ulterioare;
- 5.3. Hotărârea Guvernului nr. 125 din 21.02.2024 privind desemnarea societății Operatorul Pieței de Energie M „OPEM” S.R.L. ca „operator al pieței energiei electrice” (OPEE);
- 5.4. Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifului reglementat pentru serviciul de operare a pieței energiei electrice, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 395/2019 din 01.11.2019.

6. CADRUL DE ORGANIZARE

6.1. SOLICITAREA ÎNREGISTRĂRII

- 6.1.1. Solicitantul care se află într-una din categoriile specificate în Anexa 2 și dorește să se înregistreze la piețele organizate de energie electrică, (PZU și PPZ) administrate de OPEM S.R.L. transmite cu cel puțin 5 zile lucrătoare înaintea zilei de la care dorește înregistrarea la piața respectivă, scrisoarea de intenție cu solicitarea de înregistrare, întocmită în conformitate cu modelul din Anexa 1 și însoțită de documentele specifice menționate în Anexa 3 la prezenta Procedură. Documentele semnate electronic se vor transmite pe e-mail.
- 6.1.2. Pentru Solicitantul care dorește să se înregistreze la una din piețele de energie electrică pe termen scurt (PZU și PPZ) administrate de OPEM S.R.L., este obligatorie, anterior solicitării, înregistrarea acestuia ca Parte Responsabilă pentru Echilibrare (PRE) de către ÎS "Moldelectrica".
- 6.1.3. În vederea participării la PZU și PPZ solicitanții vor semna și vor trimite *Contractul cadru de participare la PZU și PPZ*, în conformitate cu scrisoarea de intenție privind înregistrarea și cu documentele atașate acesteia.

6.2. OPERAȚIUNI PREMERGĂTOARE ÎNREGISTRĂRII

- 6.2.1. OPEM S.R.L. verifică completitudinea și analizează conținutul documentelor depuse de Solicitantul ce dorește înregistrarea în conformitate cu subcap. 6.1., respectiv Anexele 2 și 3 din prezenta Procedură, în termen de 3 zile lucrătoare de la depunerea acestora.
- 6.2.2. În cazul constatării incorectitudinii sau lipsei unor informații din documentele depuse de Solicitant, OPEM S.R.L. solicită în scris în termen de 3 zile lucrătoare, de la depunerea documentelor, completarea informațiilor/documentelor lipsă și/sau corectarea informațiilor invalidate.
- 6.2.3. Procesul de verificare și de înregistrare se reia de la data la care au fost primite documentele corectate/completate.

6.3. PROCESUL DE ÎNREGISTRARE

- 6.3.1. În condițiile în care toate documentele depuse pentru înregistrarea la PZU și PPZ au fost acceptate de OPEM S.R.L. ca fiind conforme cu prevederile prezentei proceduri, OPEM S.R.L. semnează *Contractul cadru de participare la PZU și PPZ*, care intră în vigoare la data semnării.
- 6.3.2. În situația în care Solicitantul depune cererea de înregistrare în calitate de participant la PZU și PPZ prin care solicită ca înregistrarea să se realizeze cu o anumită dată (zi de ofertare/ tranzacționare, după caz), data de intrare în vigoare a *Contractului cadru de participare la PZU și PPZ* pentru piața respectivă este data solicitată, în condițiile îndeplinirii de către Solicitant a prevederilor specifice din subcap. 6.1. și subcap. 6.2.
- 6.3.3. OPEM S.R.L. înregistrează Solicitantul ca Participant la PZU și PPZ la care acesta din urmă a solicitat înregistrarea, publică numele noului Participant la piața respectivă pe website-ul OPEM și înregistrează datele Participantului la piață în Registrul de tranzacționare al participanților la piețele organizate de energie electrică PZU și PPZ.
- 6.3.4. Înregistrarea ca participant la PZU și PPZ devine efectivă începând cu data intrării în vigoare a *Contractului cadru de participare la PZU și PPZ*.
- 6.3.5. OPEM S.R.L. comunică Solicitantului înregistrarea ca Participant la piața la care acesta a solicitat înregistrarea, printr-o scrisoare conformă cu Anexa 5 pentru piața respectivă și îi trimite *Contractul cadru de participare la PZU și PPZ*, după caz, în termen de 10 zile lucrătoare, în situația în care participantul la piață nu a ridicat documentul de la sediul OPEM S.R.L. Contractul cadru de participare la PZU și PPZ semnat electronic se transmite pe e-mail.
- 6.3.6. Participantul poate lua parte efectiv la tranzacționare pe piața la care a fost înregistrat, ulterior îndeplinirii tuturor celorlalte condiții privind participarea cu oferte prevăzute în procedurile relevante aplicabile fiecărei piețe.
- 6.3.7. Participantul la piață are obligația să asigure actualizarea documentelor depuse pentru înscrierea la piață ori de câte ori intervin modificări ale acestora.

- 6.3.8. Modificările aduse datelor de identificare cuprinse în *Contractul cadru de participare la PZU și PPZ* se consemnează prin Act Adițional (cu excepția modificării Codului IBAN) la acesta. Modificarea Codului IBAN se poate aplica prin transmiterea unei scrisori oficiale în acest sens.
- 6.3.9. Înainte de a transmite oferte de vânzare/cumpărare a energiei electrice, participanții trebuie să îndeplinească cerințele necesare privind accesul la sistemele de tranzacționare și cerințele legate de partea de garantare și decontare, conform prevederilor din procedurile relevante aferente piețelor.
- 6.3.10. Corespondența în scopul înregistrării și participării Solicitantului la piețele de energie electrică PZU și PPZ se desfășoară în limba română.

6.4. RETRAGEREA UNUI PARTICIPANT DE LA PZU ȘI PPZ

- 6.4.1. Un Participant se poate retrage de la PZU și PPZ din proprie inițiativă, în baza unei notificări transmise în scris la OPEM S.R.L. cu cel puțin 5 (cinci) zile lucrătoare înainte de data de la care Participantul dorește ca retragerea sa să devină efectivă (exclusiv data intrării în efectivitate a retragerii). Termenul începe să curgă de la data la care OPEM S.R.L. a luat cunoștință de această notificare (exclusiv data înregistrării solicitării la OPEM S.R.L.). OPEM S.R.L. transmite acestuia în termen de 2 zile lucrătoare o comunicare în acest sens precizând momentul intrării în efectivitate a retragerii (Anexa 8). Comunicarea se transmite și la PRE-ul care și-a asumat responsabilitatea echilibrării pentru Participant.
- 6.4.2. Participantul care se retrage de la de la PZU și PPZ din proprie inițiativă va lua toate măsurile în vederea respectării/achitării tuturor obligațiilor asumate ca urmare a tranzacțiilor realizate până în ultima zi de tranzacționare (emiterea facturilor pentru energia electrică vândută pe PZU și PPZ, efectuarea integrală a plăților pentru energia electrică achiziționată de pe PZU și PPZ, regularizarea obligațiilor de plată cu drepturile de încasat, egale, reciproce cu OPEM S.R.L. înregistrate pe PZU și PPZ).
- 6.4.3. Retragerea Participantului de la PZU și PPZ nu îl exonerează de la îndeplinirea obligațiilor asumate pe PZU și PPZ respectivă până la data intrării în efectivitate a retragerii de la acea piață.

6.5. SUSPENDAREA/REVOCAREA UNUI PARTICIPANT LA PZU ȘI PPZ

- 6.5.1. OPEM S.R.L. suspendă de la tranzacționare/revocă Participantul la PZU și PPZ, dacă într-un an operațional respectivul Participant se face vinovat de neîndeplinirea obligațiilor prevăzute în *Contractul cadru de participare la PZU și PPZ* și/sau de abaterea de la regulile stabilite prin procedurile aferente. Cazurile de neîndeplinire a obligațiilor, respectiv situațiile de abatere de la regulile de piață, numărul de abateri acceptate într-un an operațional și perioada de suspendare aferentă fiecărei abateri sunt precizate în Anexa 4.

- 6.5.2. La data realizării uneia dintre condițiile de suspendare/revocare specificate în Anexa 4, OPEM S.R.L. transmite Participantului la PZU și PPZ respectiv o comunicare privind suspendarea (Anexa 6) sau după caz, o comunicare privind revocarea (Anexa 7) cu specificarea motivelor suspendării/ revocării și a datei intrării în efectivitate a măsurii comunicate.
- 6.5.3. Dacă suspendarea s-a aplicat pentru abaterile menționate la poz. 4 din Anexa 4, Participantul recapătă dreptul de participare la tranzacționare începând cu prima zi după expirarea perioadei de suspendare.
- 6.5.4. Dacă în decursul perioadei de suspendare datorate abaterilor menționate la poz.1/poz.2 din Anexa 4, Participantul la PZU și PPZ dovedește că a înlăturat/nu mai sunt valabile cauzele care au dus la suspendarea sa, în ziua lucrătoare următoare celei în care prezintă documentul/documentele respective, suspendarea încetează și OPEM S.R.L. transmite o scrisoare în acest sens Participantului respectiv, conform modelului din Anexa 9.
- 6.5.5. Dacă Participantul la PZU și PPZ, suspendat din cauza abaterilor menționate la pct. 6.5.4. nu dovedește până la sfârșitul perioadei de suspendare că a înlăturat cauzele care au condus la suspendarea sa, OPEM S.R.L. revocă înregistrarea ca Participant la PZU și PPZ a Participantului în cauză. OPEM S.R.L. transmite acestuia o comunicare în acest sens, cu 5 (cinci) zile lucrătoare în avans față de sfârșitul perioadei de suspendare și momentul intrării în efectivitate a revocării (Anexa 7).
- 6.5.6. Dacă până la sfârșitul perioadei de suspendare, Participantul la PZU și PPZ dovedește încetarea cauzelor, revocarea nu se aplică, suspendarea încetează și OPEM S.R.L. transmite o scrisoare în acest sens Participantului respectiv, conform modelului din Anexa 9.
- 6.5.7. Dacă abaterile menționate la pct. 6.5.3. au fost comise în mod repetat (în numărul specificat în Anexa 4), OPEM S.R.L. revocă înregistrarea la PZU și PPZ a Participantului respectiv și îi comunică acestuia motivele și data de la care este revocat, printr-o scrisoare conform modelului din Anexa 7.
- 6.5.8. Revocarea Participantului de la PZU și PPZ își produce efectele de drept începând cu prima zi calendaristică după încheierea perioadei de suspendare pentru cazurile menționate la pct. 6.5.5. și 6.5.7. Revocarea se aplică imediat ce OPEM S.R.L. a luat la cunoștință de emiterea noii decizii a ANRE, în cazul specificat la poz.3 din Anexa 4.
- 6.5.9. OPEE revocă înregistrarea unui participant de la PZU și PPZ, transmitând o notificare corespunzătoare cu 5 (cinci) zile lucrătoare în avans față de sfârșitul perioadei de suspendare și momentul intrării în efectivitate a revocării (Anexa 7).
- 6.5.10. Participantul la PZU/PPZ poate transmite o contestație în termen de 2 zi lucrătoare de la momentul suspendării/ revocării. OPEE analizează contestația și transmite răspunsul la contestație în termen de 2 zile lucrătoare. Contestațiile transmise pentru suspendare/ revocare aplicate în conformitate cu prevederile din procedură se resping.

**6.6. CONSECINȚELE RETRAGERII, SUSPENDĂRII, REVOCĂRII UNUI PARTICIPANT DE
LA PZU SAU PPZ**

- 6.6.1. În condițiile în care un Participant se retrage sau este suspendat de la tranzacționare sau înregistrarea sa ca Participant la PZU și PPZ este revocată de OPEM S.R.L., respectivul Participant nu mai are dreptul să transmită/ introducă oferte pe piețele respective, iar toate ofertele validate ale acestuia, cu tranzacționare în perioada ulterioară datei intrării în vigoare a retragerii, suspendării sau revocării, vor fi anulate.
- 6.6.2. Urmare a suspendării/ retragerii/ revocării unui Participant la PZU și PPZ, OPEM S.R.L. consemnează aceasta în Registrul de tranzacționare și publică numele Participantului și data suspendării/retragerii/revocării de pe piața respectivă, pe website-ul propriu.
- 6.6.3. În situația în care un Participant la PZU și PPZ se retrage sau este revocat de la oricare din piețele pe care a activat în cadrul OPEM S.R.L., pentru a se reînregistra ulterior, operatorul economic respectiv trebuie să reia procesul de înregistrare și să parcurgă etapele descrise la subcap. 6.1 din prezenta procedură. Solicitantul care are obligații restante față de OPEM S.R.L., nu poate relua procedura de înregistrare decât ulterior achitării obligațiilor restante la piața respectivă.

OPEM
S.R.L.

**PROCEDURA PRIVIND ÎNREGISTRAREA, SUSPENDAREA ȘI
REVOCAREA/RETRAGEREA PARTICIPANȚILOR LA PIEȚELE
ORGANIZATE DE ENERGIE ELECTRICĂ (PZU ȘI PPZ)**

Cod:

Pag. 9/ 18

Rev. 0 1 2 3

ANEXA 1

Cerere de înregistrare

Nr. de ieșire Solicitant.....

Cerere

de înregistrare în calitate de participant la piețele organizate (PZU și PPZ)

Către

OPEM S.R.L.

Mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, nr. 78

Întreprinderea
cu sediul în
reprezentată prin reprezentantul legal (director general, administrator, etc., după caz)
.....
în conformitate cu prevederile „Procedurii privind înregistrarea, suspendarea și revocarea/retragerea
participanților la piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ)”, solicit înregistrarea ca
Participant la piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ)
începând cu data de

Funcție, reprezentant legal:

Nume și prenume reprezentant legal/persoană fizică:

.....

Semnătură reprezentant legal/persoană fizică și, după caz, ștampilă:

.....

ANEXA 2

Participanții pieței care pot fi înregistrați

**PARTICIPANȚII PIEȚEI ENERGIEI ELECTRICE CARE POT SOLICITA
ÎNREGISTRAREA LA PIEȚELE ORGANIZATE DE ENERGIE ELECTRICĂ (PZU și PPZ)**

	Titulari de licență acordată de ANRE*:	Piețele pe termen scurt	
		PZU	PPZ
1	- producători de energie electrică	X	X
2	- operatorul sistemului de transport al energiei electrice	X	X
3	- operatori ai sistemelor de distribuție a energiei electrice	X	X
4	- furnizori de energie electrică	X	X
	Operatori economici fără licență		
	- producători care dispun de centrale electrice de putere electrică mai mică de 5 MW	X	X

ANEXA 3

Documente necesare înregistrării și actualizării datelor

**DOCUMENTE NECESARE ÎNREGISTRĂRII/ACTUALIZĂRII LA PIEȚELE
ORGANIZATE DE ENERGIE ELECTRICĂ (PZU ȘI PPZ)**

Nr. crt.	Documente necesare
1	Cererea de înregistrare în calitate de participant la PZU și PPZ (în original, semnată și depusă sau transmisă prin e-mail dacă are semnătură electronică)
2	Copia licenței acordate de ANRE, cu excepția producătorilor care dispun de centrale electrice de putere electrică mai mică de 5 MW (care vor depune declarație pe proprie răspundere că se află în această categorie și în care precizează puterea instalată)
3	Certificat de înregistrare în scopuri de TVA emis de autoritatea fiscală (copie), după caz
4	Copia deciziei de înregistrare la Registrul de Stat al Unităților de Drept (RSUD) al persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali în cazul producătorilor care dispun de centrale electrice cu puterea de până la 5 MW
5	Notificare modificări privind Registrul participanților la piața angro de energie electrică. Participantul are obligația notificării OPEE asupra oricărei modificări din Registrul participanților la piața angro.
6	Confirmarea OST privind încheierea unui contract de echilibrare, respectiv numele și codul EIC al părții responsabile cu echilibrarea care și-a asumat echilibrarea pentru participant. Participantul are obligația notificării OPEE asupra oricărei modificări privind asumarea/transferul responsabilității echilibrării.
7	Document centralizator cu datele necesare înscrierii în Registrul de tranzacționare: • numele Solicitantului, • adresa sediului Solicitantului, • adresa de corespondență, • telefon, fax, e-mail, • Reprezentantul legal: nume și prenume, telefon, e-mail, • Persoana/ele de contact pentru piața respectivă, cu datele de contact (nume și prenume, telefon, e-mail), • PRE – nume, cod EIC, adresa, persoana de contact, date de contact, • Banca și codul IBAN al contului, numele și datele de contact ale persoanei responsabile pentru derularea corespondenței privind facturile
8	Contractul cadru de participare la PZU și PPZ (2 exemplare originale, semnate electronic sau olograf de reprezentantul legal al participantului pieței energiei electrice și, după caz, stampilate)
9	Solicitantul care exploatează unități de producere notifică OPEE capacitatea instalată, în vederea verificării capacității instalate cu limita specificată comunicată în avans, în vederea validării ofertelor de vânzare/cumpărare transmisă de participantul la PZU.

OPEM
S.R.L.

**PROCEDURA PRIVIND ÎNREGISTRAREA, SUSPENDAREA ȘI
REVOCAREA/RETRAGEREA PARTICIPANȚILOR LA PIEȚELE
ORGANIZATE DE ENERGIE ELECTRICĂ (PZU și PPZ)**

Cod:

Pag. 12/ 18

Rev. 0 1 2 3

Participantul la PZU are obligația notificării oricărei actualizări intervenite în capacitatea instalată furnizând licența actualizată sau alt document eliberat de ANRE care certifică această modificare sau declarație pe proprie răspundere dacă nu există alt document de certificare.

ANEXA 4

Cazuri de suspendare/revocare a participanților

MOTIVELE SUSPENDARII/REVOCARII PARTICIPANTILOR LA PIEȚELE ORGANIZATE (PZU și PPZ)

Nr. crt.	Abaterea care atrage după sine suspendarea/revocarea	Nr. abateri pentru suspendare	Perioada maximă de suspendare	Măsura aplicată ulterior dacă nu s-a înlăturat cauza	Mențiuni
1	Expirarea termenului de valabilitate/ suspendarea licenței/ certificatului de înregistrare care a stat la baza înregistrării ca Participant la piață	1	3 luni	revocare	Suspendarea se ridică după ce participantul face dovada înlăturării cauzei care a condus la suspendare
2	Încetarea valabilității înregistrării ca PRE a Participantului la piață	1	3 luni	revocare	Suspendarea se ridică după ce participantul face dovada înlăturării cauzei care a condus la suspendare
3	Licența a fost retrasă de către ANRE			revocare	La data luării la cunoștință a actului de retragere a licenței
4	Înregistrarea de refuzuri la plată (datorate lipsei de disponibilitate în cont) pentru instrucțiunile de debitare directă transmise și executarea scrisorii de garanție bancară	3 refuzuri/ lună	1 lună	-	La consemnarea celei de a treia suspendări într-un an operațional se aplică revocarea
5	Nerespectarea termenelor specificate în proceduri, de transmitere a facturilor pentru energia electrică vândută	1	1 lună	-	Suspendarea se ridică imediat ce s-a transmis factura în intervalul de suspendare

OPEM
S.R.L.

**PROCEDURA PRIVIND ÎNREGISTRAREA, SUSPENDAREA ȘI
REVOCAREA/RETRAGEREA PARTICIPANȚILOR LA PIEȚELE
ORGANIZATE DE ENERGIE ELECTRICĂ (PZU ȘI PPZ)**

Cod:

Pag. 14/ 18

Rev. 0 1 2 3

ANEXA 5

Comunicare înregistrare

COMUNICARE

privind înregistrarea ca Participant la
piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ)

Către: [numele Solicitantului]

Prin prezenta vă informăm că în conformitate cu prevederile Procedurii privind înregistrarea, suspendarea și revocarea/retragerea participanților la piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ), începând cu data de ați fost înregistrat ca participant la piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ).

Administrator

ANEXA 6**Comunicare suspendare****COMUNICARE**

privind suspendarea de la tranzacționare pe
piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ)

Către: [numele Participantului]

Spre știință:

*) PRE [numele PRE]

OST

ANRE

Prin prezenta vă informăm că începând cu data de (zi de ofertare/tranzacționare, după caz) s-a procedat la suspendarea [denumire participant] ca participant la piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ) deoarece

Totodată vă informăm că, în conformitate cu prevederile cadrului de reglementare aplicabil, dreptul de tranzacționare pe această piață va intra în efectivitate numai după înlăturarea cauzei care a condus la suspendare.

În cazul în care, până la data de [se va completa perioada pe parcursul căreia participantul este suspendat] nu se dovedește că a fost înlăturată cauza care a condus la suspendare, OPEM S.R.L. va aplica măsura revocării [denumire participant] ca participant la piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ) .

Administrator

*) Dacă participantul a transferat responsabilitatea pentru echilibrare altei PRE.

ANEXA 7

Comunicare revocare

COMUNICARE

privind revocarea ca Participant la
piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ)

Către: [numele Participantului]

Spre știință:

*¹) PRE [numele PRE]

OST

ANRE

Prin prezenta vă informăm că începând cu data de (zi de
ofertare/tranzacționare, după caz) se va proceda la revocarea [denumire participant]
..... ca Participant la piețele organizate de energie electrică (PZU și
PPZ), deoarece nu a fost înlăturată cauza care a condus la suspendare.

Totodată vă informăm că, dacă până la sfârșitul perioadei de suspendare veți face dovada încetării
cauzei, revocarea nu se aplică, iar suspendarea încetează.

Administrator

*¹) Dacă participantul a transferat responsabilitatea pentru echilibrare altei PRE.

ANEXA 8**Comunicare retragere****COMUNICARE**

privind retragerea ca Participant la
piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ)

Către: [numele Participantului]

Spre știință:

*) PRE [numele PRE]

OST

ANRE

Prin prezenta vă informăm că începând cu data de..... (zi de ofertare/tranzacționare, după caz) se va proceda la revocarea [denumire participant] ca participant la piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ) , urmare a solicitării dumneavoastră de retragere nr., înregistrată la OPEM S.R.L. cu nr.

Menționăm că retragerea [denumire participant] nu vă exonerează de la îndeplinirea obligațiilor asumate pe piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ) până la data intrării în efectivitate a retragerii de la această piață.

Administrator

*) Dacă participantul a transferat responsabilitatea pentru echilibrare altei PRE.

ANEXA 9

Comunicare ridicarea suspendării

COMUNICARE

Privind ridicarea suspendării de la tranzacționare la
piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ)

Către [numele Participantului]

Spre știință:

*) PRE [numele PRE]

OST

ANRE

Prin prezenta vă informăm că începând cu data de (zi de ofertare/tranzacționare, după caz)
s-a procedat la ridicarea suspendării [denumire participant] ca
participant la piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ) ca urmare a înlăturării cauzei care
a condus la aplicarea măsurii de suspendare.

Administrator

*) Dacă participantul a transferat responsabilitatea pentru echilibrare altei PRE.

OPEM S.R.L.	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI ENERGIEI ELECTRICE PENTRU ZIUA URMĂTOARE	Cod:
		Pag. 1/24
		Rev. 0 1 2 3

[Signature]

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ

PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI ENERGIEI ELECTRICE

PENTRU ZIUA URMĂTOARE

Întocmit: Societatea Operatorul Pieței de Energie M S.R.L. (OPEM S.R.L.)

DECEMBRIE 2024

OPEM S.R.L.	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIȚEI ENERGIEI ELECTRICE PENTRU ZIUA URMĂTOARE	Cod:
		Pag. 2/24
		Rev. 0 1 2 3

LISTA DE CONTROL A REVIZIILOR

Documentul revizuit:

Nr. crt.	Rev.	Data	Revizia se referă la modificări efectuate conform prevederilor din:

OPEM S.R.L.	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI ENERGIEI ELECTRICE PENTRU ZIUA URMĂTOARE	Cod:
		Pag. 3/24
		Rev. 0 1 2 3

CUPRINS

1. SCOP	4
2. DOMENIUL DE APLICARE	4
3. ACRONIME	4
4. DEFINIȚII	5
5. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ	6
6. ORGANIZAREA PIEȚEI PENTRU ZIUA URMĂTOARE	7
6.1. PARTICIPAREA LA PZU	7
6.2. ASPECTE GENERALE	8
6.3. OFERTAREA PE PZU	9
A) Caracteristicile ofertelor pe PZU	10
B) Conținutul ofertelor pe PZU	11
C) Formatul ofertelor pe PZU	11
D) Înregistrarea ofertelor în sistemul de tranzacționare al PZU	12
E) Validarea ofertelor	12
6.4. TRANZACȚIONAREA PE PZU	14
6.5. FUNCȚIONAREA ÎN REGIM NORMAL ȘI MĂSURI SPECIALE	14
6.6. STABILIREA CANTITĂȚILOR ȘI A PREȚULUI DIN TRANZACȚIONARE	15
A) Algoritmul utilizat	15
B) Reguli specifice privind stabilirea prețului	15
C) Principii privind executarea ofertelor și stabilirea cantităților tranzacționate	16
6.7. CONFIRMAREA TRANZACȚIILOR	16
A) Emiterea confirmărilor tranzacțiilor	16
B) Întârzierea generării confirmărilor de tranzacții	17
C) Contestații la confirmările de tranzacții	17
6.8. DECONTAREA	17
6.9. SITUAȚIILE DE URGENȚĂ	18
6.10. COMUNICAREA OPEE ÎN CADRUL PROCESULUI DE TRANZACȚIONARE	19
7. ANEXE	20
ANEXA 1 – TIPURI DE OFERTE DISPONIBILE ÎN SISTEMUL DE TRANZACȚIONARE	20
ANEXA 2 – DREPTURI ȘI RESPONSABILITĂȚI	21
1. Participantul la PZU are următoarele drepturi	21
2. Participantul la PZU are următoarele responsabilități	21
3. OPEE are următoarele drepturi	22
4. OPEE are următoarele responsabilități	23
5. PRE din care face parte un Participant la PZU (fără a fi participant la PZU) are următoarele drepturi:	24
6. PRE din care face parte un Participant la PZU (fără a fi participant la PZU) are următoarele responsabilități:	24

OPEM S.R.L.	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI ENERGIEI ELECTRICE PENTRU ZIUA URMĂTOARE	Cod:
		Pag. 4/24
		Rev. 0 1 2 3

1. SCOP

1.1. Procedura operațională privind funcționarea pieței energiei electrice pentru ziua următoare (numită în continuare „Procedura”) are drept scop aplicarea prevederilor Regulilor Pieței energiei electrice privind funcționarea Pieței energiei electrice pentru Ziua Următoare și a procesului de tranzacționare pe Piața pentru Ziua Următoare.

1.2. Regulile Pieței energiei electrice pentru Ziua Următoare (**PZU**) stabilesc principiile, regulile și mecanismele referitoare la formarea prețurilor și relațiile comerciale pe piața energiei electrice pentru ziua următoare asigurând un cadru centralizat de piață pentru vânzarea și cumpărarea energiei electrice de către participanții la piața angro de energie electrică, necesar pentru:

- a facilita formarea unei piețe angro de energie electrică la nivel național în condiții de concurență, transparență și nediscriminare;
- stabilirea prețurilor de referință pentru alte tranzacții din piața angro.

2. DOMENIUL DE APLICARE

2.1. Prezenta procedură se aplică de către:

2.1.1. Participanții Pieței de energie electrică pentru Ziua Următoare;

2.1.2. Operatorul Pieței de energie electrică pentru Ziua Următoare, OPEM S.R.L.;

2.1.3. Operatorii de sistem (Operatorul sistemului de transport și operatorii sistemelor de distribuție);

2.2. Procedura privește detalierea cadrului de organizare și funcționare a Pieței energiei electrice pentru Ziua Următoare;

2.3. Toate aspectele legate de participarea pe PZU se raportează la ora locală (EET - (Eastern European Time)).

3. ACRONIME

ANRE	- Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova;
EET	- Ora Europei Răsăritene;
Euphemia	- Pan-European Hybrid Electricity Market Integration Algorithm (algoritmul de tranzacționare european);
OPEE	- Operatorul Pieței de Energie Electrică (OPEM S.R.L.);
OST	- Operatorul Sistemului de Transport;
PIP	- Preț de Închidere a Pieței;
PRE	- Parte Responsabilă pentru Echilibrare;
PRE-PZU	- Parte Responsabilă pentru Echilibrare constituită de OPEM S.R.L. pentru PZU;
PZU	- Piața de energie electrică pentru Ziua Următoare;
RPEE	- Regulile pieței energiei electrice aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 283/2020 din 07 august 2020, cu modificările și completările ulterioare;
SE	- Sistemul Electroenergetic Național;

OPEM S.R.L.	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI ENERGIEI ELECTRICE PENTRU ZIUA URMĂTOARE	Cod:
		Pag. 5/24
		Rev. 0 1 2 3

ST

Sistemul de tranzacționare PZU.

4. DEFINIȚII

4.1. În sensul prezentei Proceduri se utilizează termenii și noțiunile definite în Legea cu privire la energia electrică nr. 107/2016 din 27.05.2016, cu modificările și completările ulterioare, în Regulile pieței energiei electrice aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 283/2020 din 07 august 2020, cu modificările și completările ulterioare, precum și următorii termeni și noțiuni:

4.1.1. *Canal de comunicare acceptat* – Web-site, e-mail, telefon;

4.1.2. *Căi de comunicație proprii* – Totalitatea sistemelor de transmitere/recepție de date deținute de OPEE, respectiv de participanții la PZU și OST;

4.1.3. *Certificat de acces la PZU* – Certificat digital care asigură participantului accesul la sistemul de tranzacționare al PZU și care se va transmite prin mijloace electronice persoanelor desemnate conform *Procedurii privind înregistrarea, suspendarea și revocarea/retragerea participanților la piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ)*;

4.1.4. *Cod de identificare al Participantului* – Cod alfanumeric alocat de către OPEE, unui utilizator al participantului, pentru a putea fi identificat în platforma de tranzacționare a PZU;

4.1.5. *Codul de identificare al tranzacției* – Cod unic atribuit tranzacției de către sistemul de tranzacționare al PZU, în momentul în care aceasta este înregistrată în sistemul de tranzacționare;

4.1.6. *Executare a unei oferte* – Stabilirea unei tranzacții pe PZU care satisface condițiile ofertei, de către participantul la PZU care a introdus-o, în urma derulării mecanismului de cuplare;

4.1.7. *Generație a ofertelor bloc interdependente* (aflate în legătură) – Nivelul asociat unei oferte bloc în cadrul familiei de oferte bloc interdependente;

4.1.8. *Garanție financiară* – Scrisoare de garanție bancară sau depozit bancar destinate garantării obligațiilor de plată ale participanților la PZU față de OPEE, acceptate de acesta în baza prevederilor unei proceduri publice;

4.1.9. *Limita de tranzacționare cantitativă* – cantitatea maximă orară de energie electrică acceptată de OPEE ca sumă a cantităților din ofertele unui participant la PZU, conform solicitării prealabile a acestuia;

4.1.10. *Limita de tranzacționare valorică* – valoarea maximă însumată a perechilor preț-cantitate și ofertelor bloc de cumpărare, acceptată de OPEE pentru un participant la PZU, corespunzătoare garanțiilor financiare disponibile ale acestuia;

4.1.11. *Notificare fizică* – Informare în cadrul sistemului de tranzacționare transmisă OST privind schimburile de energie electrică cu fiecare PRE urmare a tranzacțiilor încheiate pe PZU de către membrii PRE respectiv, pentru fiecare interval de tranzacționare și, respectiv, informare privind schimburile de energie electrică cu PRE-PZU transmise de către fiecare PRE pentru tranzacțiile încheiate pe PZU de către membrii PRE;

4.1.12. *Ofertă bloc independentă* – Ofertă bloc a cărei executare nu este condiționată de și/sau nu condiționează executarea altei oferte bloc;

4.1.13. *Oferte bloc interdependente* – Ofertele bloc aflate în legătură una față de alta pentru care acceptarea uneia dintre acestea (oferta copil) poate avea loc doar dacă a fost acceptată cealaltă ofertă bloc (oferta părinte) a participantului la PZU pentru ziua de tranzacționare respectivă;

4.1.14. *Parte Responsabilă cu Echilibrarea* – Participantul care și-a asumat individual responsabilitatea echilibrării sau grup de echilibrare căruia Participantul i-a transferat responsabilitatea echilibrării. În cadrul procedurii se utilizează acronimul PRE pentru ambele situații;

OPEM S.R.L.	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI ENERGIEI ELECTRICE PENTRU ZIUA URMĂTOARE	Cod:
		Pag. 6/24
		Rev. 0 1 2 3

4.1.15. *Parte Responsabilă cu Echilibrarea constituită de OPEM S.R.L. – (PRE-PZU)* Partea responsabilă cu echilibrarea constituită de către OPEE în vederea asumării responsabilității echilibrării pentru toate tranzacțiile comerciale pe PZU în care se angajează în calitate de contraparte. PRE-PZU nu are dreptul să-și asume responsabilitatea echilibrării pentru:

- a) niciun punct de racordare
- b) niciun participant la PZU.

4.1.16. *Participant la PZU* – Participant care se înscrie la PZU pe baza regulilor aprobate de ANRE și detaliate în *Procedura privind înregistrarea, suspendarea și revocarea/retragerea participanților la piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ)* și care respectă *Contractul cadru de participare la PZU și PPZ*, precum și reglementările naționale corespunzătoare participării la piața de energie electrică aplicabile;

4.1.17. *Preț maxim al scalei de preț* – Valoarea maximă a prețurilor la care pot fi introduse oferte. Prețul maxim al scalei de preț este stabilit pe baza unei proceduri elaborată de OPEE și avizată de ANRE;

4.1.18. *Preț minim al scalei de preț* – Valoarea minimă a prețurilor la care pot fi introduse oferte (zero), stabilită conform pct. 5 al Anexei 1;

4.1.19. *Poartă în sistemul de tranzacționare* – Stare asociată unui anumit proces desfășurat în cadrul sistemului de tranzacționare, care permite realizarea unor acțiuni specifice procesului respectiv. Starea sistemului de tranzacționare permite efectuarea acțiunilor relevante exclusiv în perioada în care poarta este deschisă. Poarta de ofertare permite înscrierea ofertelor în sistemul de tranzacționare;

4.1.20. *Poartă de matching* – Stare a sistemului de tranzacționare asociată procesului de stabilire a tranzacțiilor pe PZU, respectiv de stabilire a prețului de închidere a pieței și a cantităților tranzacționate prin alocarea pe portofoliul fiecărui participant folosind rezultatele furnizate de algoritmul de tranzacționare, Euphemia;

4.1.21. *Publicarea rezultatelor* – În contextul prezentei proceduri, punerea la dispoziția participanților la PZU a confirmărilor de tranzacții este referită și ca publicare a rezultatelor;

4.1.22. *Scrisoare de garanție bancară de plată* – document prin care banca garantă se angajează în mod irevocabil și necondiționat să plătească, la prima solicitare scrisă a OPCOM S.A. orice sumă până la concurența unei sume maxime stabilite de către Participantul la PZU, în calitate de ordonator al garanției. Este emisă pe o perioadă limitată de timp, conform modelului agreat de comunitatea bancară;

4.1.23. *Sistem de tranzacționare pe PZU* – Sistem informatic stabilit și menținut de OPEE în scopul administrării PZU, referit în continuare prin acronimul ST;

4.1.24. *Surplusul cumpărătorului* – Concept economic care reflectă diferența dintre suma maximă pe care cumpărătorul ar fi fost dispus să o plătească pentru energia electrică cumpărată, conform ofertelor transmise și suma dată de cumpărător pentru aceasta;

4.1.25. *Surplusul vânzătorului* – Concept economic care reflectă diferența dintre suma primită de vânzător pentru energia electrică vândută și suma minimă pe care ar fi fost dispus să o primească pentru aceasta, conform ofertelor transmise;

5. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

5.1. Legea cu privire la energia electrică Nr. LP107/2016 din 27.05.2016, cu modificările și completările ulterioare;

5.2. Regulile pieței energiei electrice aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 283/2020 din 07 august 2020, cu modificările și completările ulterioare;

5.3. Contractul cadru de participare la Piața pentru Ziua Următoare (PZU) și Piața pe Parcursul Zilei (PPZ);

OPEM S.R.L.	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI ENERGIEI ELECTRICE PENTRU ZIUA URMĂTOARE	Cod:
		Pag. 7/24
		Rev. 0 1 2 3

5.4. Procedura operațională privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața pentru Ziua Următoare;

5.5. Procedura operațională privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața pentru Ziua Următoare;

5.6. Procedura privind înregistrarea, suspendarea, revocarea/retragerea participanților la piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ);

5.7. Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifului reglementat pentru serviciul de operarea pieței energiei electrice, aprobată prin Hotărârea ANRE nr. 395/2019.

6. ORGANIZAREA PIEȚEI PENTRU ZIUA URMĂTOARE

6.1. PARTICIPAREA LA PZU

6.1.1. Participarea la PZU este voluntară, fiind permisă participanților la piață care au fost înregistrați ca participanți la PZU.

6.1.2. Pentru a deveni participant la PZU, un participant la piață trebuie să fie înregistrat de OPEE conform prevederilor RPEE și celor din *Procedura privind înregistrarea, suspendarea și revocarea/retragerea participanților de la piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ)*.

6.1.3. Operatorii de sistem (operatorul sistemului de transport și operatorii sistemelor de distribuție) pot deveni participanți la PZU și pot participa la PZU numai în scopul îndeplinirii funcțiilor lor prevăzute expres în lege și în Regulile pieței energiei electrice.

6.1.4. Înainte de a transmite oferte de vânzare/cumpărare energie electrică, participanții trebuie să îndeplinească cerințele necesare privind accesul la sistemele de tranzacționare și cerințele legate de partea de garantare și decontare, conform prevederilor din procedurile relevante aferente piețelor.

6.1.5. Un participant la piață este înregistrat ca participant la PZU ulterior înregistrării sale ca PRE.

6.1.6. La înregistrare, fiecare participant la PZU primește un cod de identificare pe PZU. În cazul în care participantului i-a fost transferată responsabilitatea pentru echilibrare la mai multe PRE, se va alocă participantului cod diferit de identificare pentru fiecare PRE/grup de echilibrare în parte, participarea la piață fiind individuală (garanții, ofertare, tranzacționare, note de decontare, facturare) pentru fiecare cod alocat.

6.1.7. Un participant la PZU se poate retrage din proprie inițiativă de pe PZU, în condițiile specificate în *Procedura privind înregistrarea, suspendarea și revocarea/retragerea participanților de la piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ)*.

6.1.8. OPEE poate suspenda sau revoca înregistrarea unui participant la PZU în oricare dintre următoarele cazuri, detaliate în *Procedura privind înregistrarea, suspendarea și revocarea/retragerea participanților la piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ)*:

- dacă participantul la PZU nu mai îndeplinește una sau mai multe dintre condițiile necesare pentru înregistrarea ca participant la PZU;
- dacă participantul la PZU nu respectă prevederile din *Contractul cadru de participare la PZU și PPZ* și prevederile specifice din RPEE.

6.1.9. OPEE aprobă *Contractul cadru de participare la PZU și PPZ*, care cuprinde drepturile și responsabilitățile reciproce ale OPEE și ale participantului la această piață.

6.1.10. După semnarea de către reprezentantul autorizat al solicitantului a *Contractului cadru de participare la PZU și PPZ*, înregistrarea ca participant la PZU devine efectivă începând cu data intrării în vigoare a acestuia.

OPEM S.R.L.	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI ENERGIEI ELECTRICE PENTRU ZIUA URMĂTOARE	Cod:
		Pag. 8/24
		Rev. 0 1 2 3

6.1.11. OPEE comunică participantului datele de acces la sistemul de tranzacționare.

6.1.12. Retragerea, suspendarea sau revocarea unui participant la PZU nu exonerează participantul de îndeplinirea obligațiilor angajate pe PZU până la acel moment.

6.1.13. OPEE întocmește și păstrează un Registru de tranzacționare, care conține informațiile relevante despre fiecare participant la PZU.

6.1.14. În vederea îndeplinirii sarcinilor de programare și notificare față de OST și în scopul realizării decontării fizice a tranzacțiilor încheiate pe PZU, OPEE înregistrează la OST un PRE dedicat tranzacțiilor încheiate pe PZU (PRE-PZU), în calitatea sa de contraparte în aceste tranzacții.

6.1.15. În PRE-PZU înregistrat de OPEE nu mai pot intra alți membri, iar toate tranzacțiile sunt executate prin intermediul schimburilor de energie electrică cu alte PRE-uri notificate în sistemul pieței de echilibrare administrate de OST.

6.1.16. OPEE poate realiza opriri planificate pentru mentenanța ST, precum și pentru implementarea unor soluții de îmbunătățire ale ST, în intervalul cărora funcționarea ST va fi întreruptă. OPEE va notifica participanții la piață asupra opririlor planificate ale sistemului informatic în timp util și luând în considerare gradul de urgență privind eventuale îmbunătățiri necesare.

6.2. ASPECTE GENERALE

6.2.1. O ofertă este acceptată doar dacă este introdusă de un participant la PZU sau de OPEE în numele acestuia, dacă este mandatat în acest sens, și anume dacă oferta conține codul de identificare al participantului la PZU înregistrat.

6.2.2. Pe PZU se încheie, în fiecare zi de tranzacționare, tranzacții ferme cu energie electrică activă pentru fiecare interval de tranzacționare al zilei de livrare corespunzătoare, pe baza ofertelor transmise de participanții la PZU.

6.2.3. Tranzacțiile pe PZU se efectuează prin corelarea ofertelor de vânzare și de cumpărare utilizând algoritmul Euphemia agreat pentru soluția unică de cuplare la nivel european, care permite obținerea unui beneficiu social maxim prin integrarea ofertelor orare și ofertelor bloc.

6.2.4. OPEE este contraparte pentru fiecare participant la PZU, în tranzacțiile încheiate pe PZU.

6.2.5. Tranzacțiile sunt finalizate prin livrarea fizică a energiei electrice în SE, în ziua de livrare.

6.2.6. Livrarea energiei electrice se consideră realizată prin transmiterea notificărilor fizice în conformitate cu prevederile din *Regulile pieței energiei electrice*, pentru tranzacțiile încheiate pe PZU.

6.2.7. Livrarea energiei electrice se face în orice punct de injecție sau extracție al SE.

6.2.8. Tranzacțiile încheiate pe PZU determină o obligație a respectivului participant la PZU de a livra energia electrică, în cazul în care tranzacțiile s-au bazat pe oferte de vânzare, sau o obligație de a achiziționa energia electrică, în cazul în care tranzacțiile s-au bazat pe oferte de cumpărare, în conformitate cu specificațiile respectivei tranzacții.

6.2.9. Fiecare tranzacție pe PZU se referă la un interval de tranzacționare, acesta fiind o oră a unei zile de livrare, primul interval de tranzacționare fiind intervalul dintre ora 0:00 și ora 1:00 aferent zilei de livrare.

6.2.10. Ziua de livrare are 24 de intervale de tranzacționare, cu excepția zilei de trecere de la ora de vară la cea de iarnă, care are 25 de intervale de tranzacționare, și a zilei de trecere de la ora de iarnă la cea de vară, care are 23 de intervale de tranzacționare.

OPEM S.R.L.	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI ENERGIEI ELECTRICE PENTRU ZIUA URMĂTOARE	Cod:
		Pag. 9/24
		Rev. 0 1 2 3

6.2.11. Mecanismul de tranzacționare pe PZU este licitația închisă, respectiv ofertarea este permisă până la ora de închidere a pieței, participanții putând vizualiza exclusiv ofertele proprii. Ulterior închiderii porții de ofertare se realizează corelarea ofertelor prin rularea algoritmului Euphemia.

6.2.12. Principiile mecanismului de licitație care se aplică ofertelor sunt următoarele:

- a) corelarea ofertelor asigură un mediu nediscriminatoriu participanților la PZU;
- b) corelarea ofertelor se desfășoară în conformitate cu specificațiile acestora;
- c) rezultatele licitației se publică într-un termen rezonabil după ora de închidere a PZU.

6.2.13. Algoritmul utilizat pentru corelarea ofertelor și determinarea PIP în procesul de licitație închisă are ca principiu maximizarea bunăstării sociale la nivelul zonei de ofertare, respectiv la nivelul pieței naționale și anume a sumei dintre surplusul vânzătorului și surplusul cumpărătorului. Prin utilizarea unui astfel de algoritm se urmărește alocarea eficientă a resurselor din piața de energie electrică, luând în considerare toate ofertele introduse, fie acestea oferte orare fie oferte bloc.

6.2.14. Existența ofertelor bloc, care sunt acceptate doar dacă sunt respectate pe toate intervalele orare condițiile specifice la definirea acestor oferte, transformă problema într-una complexă, soluția fiind utilizarea unui algoritm de optimizare care să rezolve problema principală de maximizare a bunăstării sociale.

6.2.15. Ca regulă generală, o ofertă bloc este executată sau nu, prin compararea prețului său cu media prețurilor de închidere a pieței în orele respective, ponderate cu cantitățile din fiecare oră ale ofertei bloc. Având în vedere complexitatea problemei, este posibil ca o ofertă bloc să nu fie executată chiar dacă prețul său ar fi permis executarea la prețul de închidere. O astfel de ofertă respinsă de algoritmul de tranzacționare se numește ofertă respinsă paradoxal. Dimensiunea ofertei bloc prin cantitatea oferată influențează probabilitatea de respingere paradoxală a unui bloc.

6.2.16. OPEE utilizează rezultatele furnizate de Euphemia pentru determinarea tranzacțiilor pe PZU ale fiecărui participant la PZU prin alocarea pe portofoliile participanților.

6.3. OFERTAREA PE PZU

6.3.1. Prevederile acestei secțiuni se aplică de către participanții la PZU și OPEE în activitatea de ofertare, respectiv de validare a ofertelor pentru tranzacționarea zilnică de energie electrică pe PZU.

6.3.2. Participanții la PZU introduc/modifică oferte de vânzare sau de cumpărare a energiei electrice pentru ziua de livrare.

6.3.3. Participantul poate transmite oferte cu preț pozitiv sau zero. Doar participanții care transmit oferte de vânzare pentru producția înregistrată ca producție prioritară au dreptul să ofereze această producție cu preț zero.

6.3.4. Oferta de vânzare sau de cumpărare transmisă de participanții la piața de energie electrică care exploatează unități de producere trebuie să fie limitată de capacitatea instalată a acestora. Odată cu înregistrarea la piață, participantul care exploatează unități de producere are obligativitatea notificării OPEE privind capacitatea instalată, pentru a fi setată în sistemul de tranzacționare. Acesta are obligația notificării oricărei actualizări intervenite în capacitatea instalată furnizând licența actualizată sau alt document eliberat de ANRE care certifică această modificare sau declarație pe proprie răspundere dacă nu există alt document de certificare.

6.3.5. Până la ora de închidere a PZU, participanții la PZU pot introduce/modifica/anula oferte de vânzare sau de cumpărare, sistemul de tranzacționare luând în considerare ultima formă a ofertei fiecărui participant la PZU. După această oră, ofertele nu mai pot fi modificate sau anulate, ele fiind ferme și irevocabile.

OPEM S.R.L.	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI ENERGIEI ELECTRICE PENTRU ZIUA URMĂTOARE	Cod:
		Pag. 10/24
		Rev. 0 1 2 3

6.3.6. OPEE determină curba ofertei prin combinarea tuturor perechilor preț-cantitate din ofertele orare de vânzare, sortate în ordine crescătoare a prețurilor, începând cu perechea preț-cantitate cu prețul cel mai mic până la cea cu prețul cel mai mare.

6.3.7. OPEE determină curba cererii prin combinarea tuturor perechilor preț-cantitate din ofertele orare de cumpărare, sortate în ordinea descrescătoare a prețurilor, începând cu perechea preț-cantitate cu prețul cel mai mare, până la cea cu prețul cel mai mic.

A) Caracteristicile ofertelor pe PZU

6.3.8. O ofertă exprimă angajamentul ferm al participantului la PZU de a intra într-un contract având ca obiect vânzarea sau cumpărarea de energie electrică.

6.3.9. Ofertele de vânzare/cumpărare de energie electrică se fac la nivel agregat pe portofoliul fiecărui participant la PZU.

6.3.10. Oferta este definită de minim o pereche preț-cantitate. Cantitatea este exprimată în MWh cu 3 zecimale, iar prețul este exprimat în moneda națională (MDL) cu două zecimale.

6.3.11. Ofertele pot fi de următoarele categorii:

- a) oferte orare;
- b) oferte bloc.

OFERTE ORARE

6.3.12. Pentru fiecare interval de tranzacționare, un participant la PZU poate transmite o singură ofertă orară de cumpărare și o singură ofertă orară de vânzare.

6.3.13. O ofertă orară de vânzare/cumpărare poate să conțină maxim 32 de perechi preț-cantitate. Prețul fiecărei perechi preț-cantitate reflectă prețul de tranzacționare acceptat de vânzător/cumpărător pentru energia oferată în oferta orară respectivă la preț mai mic/mare.

6.3.14. Fiecare pereche preț-cantitate a unei oferte orare de cumpărare pentru un interval de tranzacționare definește prețul unitar maxim la care participantul la PZU este dispus să cumpere cantitatea de energie electrică din perechea preț-cantitate și cantitatea de energie din perechile preț-cantitate oferate la preț mai bun (mai mare) din cadrul aceleiași oferte.

6.3.15. Fiecare pereche preț-cantitate a unei oferte orare de vânzare pentru un interval de tranzacționare definește prețul unitar minim la care participantul la PZU este dispus să vândă cantitatea de energie electrică din perechea preț-cantitate și cantitatea de energie din perechile preț-cantitate oferate la preț mai bun (mai mic) din cadrul aceleiași oferte.

6.3.16. Participanții la PZU pot transmite la OPEE câte o limită de cantitate pentru cantitatea oferată orar, separat pentru cumpărare și pentru vânzare, aplicabilă pentru fiecare oră, privind cantitatea maximă de ofertă ce poate fi oferată de aceștia pe PZU, solicitându-i acestuia invalidarea ofertelor proprii care conțin cantități agregate orar mai mari decât această limită.

6.3.17. Ofertele orare sunt independente și se pot transmite pentru toate cele 24 de intervale de tranzacționare, respectiv pe 23 de intervale de tranzacționare în ziua de trecere de la orarul de iarnă la orarul de vară și pentru 25 de intervale de tranzacționare în ziua de trecere de la orarul de vară la orarul de iarnă.

OPEM S.R.L.	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI ENERGIEI ELECTRICE PENTRU ZIUA URMĂTOARE	Cod:
		Pag. 11/24
		Rev. 0 1 2 3

OFERTE BLOC

6.3.18. Oferta bloc de vânzare sau de cumpărare pe PZU este o combinație de oferte simple de vânzare sau combinație de oferte simple de cumpărare aferente mai multor intervale orare, a căror executare este interdependentă, și anume se execută toate sau nu se execută niciuna. Oferta bloc este caracterizată de o limită de preț și un volum orar.

6.3.19. Ofertele bloc sunt definite de numărul intervalelor orare care formează blocul. Numărul intervalelor orare ale unei oferte bloc poate fi definit în sistemul de tranzacționare de OPEE (oferte predefinite în sistem) sau de participant. Ofertele predefinite în sistem sunt disponibile tuturor participanților. Ofertele bloc definite de participant sunt disponibile exclusiv participantului care le-a definit.

6.3.20. Ofertele bloc pot fi independente sau interdependente. Ofertele bloc pot fi interdependente numai dacă sunt de același sens, respectiv numai de vânzare sau numai de cumpărare.

6.3.21. Două sau mai multe oferte bloc interdependente formează o familie de oferte bloc. O familie de oferte bloc interdependente formată din două generații cuprinde cel puțin o ofertă bloc „părinte” (ofertă a cărei acceptare se poate face prin îndeplinirea condiției de executare a ofertei bloc, independent de alte oferte) și o ofertă bloc „copil” (ofertă a cărei acceptare este condiționată suplimentar de acceptarea altei oferte bloc, numită ofertă bloc „părinte”).

6.3.22. Ofertele bloc implementate în sistemul de tranzacționare al PZU au caracteristicile prevăzute în Anexa 1.

B) Conținutul ofertelor pe PZU

6.3.23. Ofertele orare transmise de către participanții înregistrați la PZU conțin cel puțin următoarele informații:

- a) codul de identificare al participantului la PZU;
- b) identificarea ca ofertă de vânzare sau ca ofertă de cumpărare;
- c) identificarea ca ofertă orară;
- d) valabilitatea (ziua de livrare, intervalul de tranzacționare la care se referă);
- e) cantitatea, pentru fiecare pereche preț-cantitate;
- f) prețul limită, pentru fiecare pereche preț-cantitate.

6.3.24. Ofertele bloc transmise de către participanții înregistrați la PZU conțin următoarele informații, după caz:

- a) codul de identificare al participantului la PZU;
- b) identificarea ca ofertă de vânzare sau ca ofertă de cumpărare;
- c) identificarea ca ofertă bloc;
- d) codul ofertei bloc de a cărei acceptare este condiționată, dacă este ofertă interdependentă de tip copil;
- e) valabilitatea, și anume perioada de definiție a blocului (ziua de livrare, intervalele de tranzacționare la care se referă, după caz);
- f) cantitatea orară pentru intervalele din perioada de definiție a blocului;
- g) prețul limită unitar acceptat pentru întreaga energie ofertată a blocului.

C) Formatul ofertelor pe PZU

6.3.25. Ofertele de cumpărare și ofertele de vânzare nu pot fi combinate într-o singură ofertă.

6.3.26. Prețurile energiei electrice din ofertele de vânzare/cumpărare pe PZU sunt introduse în MDL.

6.3.27. Ofertele orare de vânzare sau de cumpărare pe PZU sunt monotone.

6.3.28. O ofertă orară de vânzare monotonă constă în perechi preț-cantitate pentru un interval de tranzacționare, în care prețurile menționate în perechile preț-cantitate consecutive vor fi strict crescătoare.

OPEM S.R.L.	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI ENERGIEI ELECTRICE PENTRU ZIUA URMĂTOARE	Cod:
		Pag. 12/24
		Rev. 0 1 2 3

6.3.29. O ofertă orară de cumpărare monotonă constă în perechi preț-cantitate pentru un interval de tranzacționare, în care prețurile menționate în perechile preț-cantitate consecutive vor fi strict descrescătoare.

6.3.30. Ofertele pot fi introduse prin interfața web a sistemului de tranzacționare al PZU sau prin încărcarea unui fișier de ofertă tip **.xml** care conține toate ofertele de un anumit sens (de vânzare/de cumpărare).

6.3.31. În format **.xml**, un fișier de ofertă de vânzare/cumpărare cuprinde atât oferte orare, cât și oferte bloc. Înregistrarea unei noi oferte ca fișier **.xml** înlocuiește întreaga ofertă (orară și/sau bloc) existentă în sistemul de tranzacționare pentru un anumit sens (vânzare/ cumpărare).

D) Înregistrarea ofertelor în sistemul de tranzacționare al PZU

6.3.32. Sistemul local de tranzacționare permite transmiterea în avans a ofertelor pentru maxim 6 zile de livrare cu condiția încadrării în garanțiile de validare.

6.3.33. Scala de preț în moneda națională MDL poate fi modificată în conformitate cu deciziile ANRE.

6.3.34. Intervalul de înregistrare a ofertelor pentru ziua de livrare următoare se încheie la ora de închidere a PZU, respectiv la ora **12:00**.

6.3.35. Înainte de ora de închidere a PZU, ofertele pot fi modificate sau anulate de către participantul la PZU care le-a introdus. Fiecare modificare stabilește o nouă ofertă, doar ultima versiune de ofertă validă fiind cea care va fi luată în considerare de algoritmul de stabilire a tranzacțiilor pe PZU.

6.3.36. Ofertele pot fi înregistrate de către participanții la PZU:

- a) prin intermediul interfeței web a aplicației PZU;
- b) prin încărcarea fișierului de ofertă de tip **.xml** compatibil cu sistemul local de tranzacționare pe PZU.

6.3.37. OPEE poate înregistra o ofertă (nouă sau modificată) în sistemul de tranzacționare în numele Participantului, dacă este mandatat în acest sens, și anume în situația în care participantul, aflat în imposibilitatea tehnică de a încărca în nume propriu oferta, solicită OPEE încărcarea ofertei în sistemul de tranzacționare în numele lui. OPEE va accepta înregistrarea ofertei în numele Participantului la solicitarea acestuia transmisă în timp util, doar dacă aceasta este transmisă pe e-mail (mesajul participantului va conține oferta/oferte pentru o singură zi de livrare) în format **.xml** și numai de la reprezentanții participantului având datele de contact declarate conform *Procedurii privind înregistrarea participanților la piețele pe termen scurt de energie electrică (PZU și PPZ)*.

6.3.38. OPEE poate anula o ofertă existentă în sistemul de tranzacționare în numele Participantului, dacă este mandatat în acest sens, și anume în situația în care participantul, aflat în imposibilitatea tehnică de a anula oferta în nume propriu, solicită OPEE anularea ofertei în sistemul de tranzacționare în numele lui. OPEE va accepta anularea ofertei în numele Participantului la solicitarea acestuia transmisă în timp util, doar dacă Participantul face solicitarea **pe e-mail**, precizând clar tipul de ofertă (vânzare sau cumpărare) și ziua de livrare pentru care a fost introdusă. OPEE poate anula numai întreaga ofertă pe un anumit sens, de vânzare sau de cumpărare, și anume atât toate ofertele orare, cât și toate ofertele bloc pentru sensul și ziua de livrare solicitată. OPEE va accepta în acest sens solicitări de ștergere a ofertelor numai de la reprezentanții Participantului având datele de contact declarate conform *Procedurii privind înregistrarea participanților la piețele pe termen scurt de energie electrică (PZU și PPZ)*.

6.3.39. După ora de închidere a PZU, ofertele nu mai pot fi modificate sau anulate, fiind irevocabile.

E) Validarea ofertelor

6.3.40. Limitele de tranzacționare se aplică sub formă de limite de cantitate sau limite de valoare.

OPEM S.R.L.	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI ENERGIEI ELECTRICE PENTRU ZIUA URMĂTOARE	Cod:
		Pag. 13/24
		Rev. 0 1 2 3

6.3.41. OPEE poate stabili și modifica limita valorică de tranzacționare pentru un participant la PZU, pe baza garanțiilor financiare disponibile ale acestuia.

6.3.42. Fiecare participant la PZU poate solicita OPEE invalidarea ofertelor care conțin o cantitate orară totală mai mare decât o anumită limită specificată în avans de respectivul participant la PZU. Participanții la PZU pot specifica limite de cantitate diferite pentru ofertele de cumpărare și ofertele de vânzare.

6.3.43. Prin excepție de la prevederile pct. 6.3.42., în vederea validării ofertelor de vânzare/cumpărare, limita specificată în avans transmisă de participantul la PZU care exploatează unități de producere, va fi limitată la capacitatea instalată a acestora sau la o valoare mai mică decât aceasta.

6.3.44. Dacă oferta nu respectă limita de tranzacționare valorică stabilită de către OPEE conform *Procedurii privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața de energie electrică pentru Ziua Următoare*, aceasta este respinsă. Participantul la PZU este notificat despre respingere printr-un mesaj transmis de către OPEE și poate modifica oferta pentru încadrarea în limita de tranzacționare, înainte ora de închidere a PZU.

6.3.45. Validarea ofertelor se face în mod automat de către sistemul de tranzacționare al PZU conform criteriilor de validare impuse prin specificațiile privind conținutul și formatul ofertelor și a regulilor aplicabile ofertelor din prezenta Procedură.

6.3.46. Sistemul informatic va verifica, în vederea validării, fiecare ofertă înscrisă pentru a stabili îndeplinirea următoarelor criterii:

- a) Dreptul participantului de a tranzacționa pe PZU, care poate fi afectat de expirarea licenței sau de existența unei suspendări sau revocări valabilă în momentul ofertării;
- b) Posibilitatea de a oferta pentru ziua de livrare selectată, respectiv afișarea în interfața sistemului de tranzacționare a porții de transmitere a ofertelor și a stării acesteia (stare deschisă);
- c) Exprimarea corectă a cantităților și prețurilor din punct de vedere al numărului de zecimale;
- d) Încadrarea prețurilor din ofertă în limitele scalei de preț;
- e) Încadrarea cantităților agregate la nivel orar din ofertă în limita de volum declarată de participant, dacă acesta are o declarație în acest sens;
- f) Caracterul monoton al prețurilor;
- g) Încadrarea în numărul admis de perechi preț-cantitate pe interval orar per participant, în cazul ofertelor orare;
- h) Încadrarea în numărul admis de oferte bloc per participant, în cazul ofertelor bloc;
- i) Încadrarea în cantitatea maximă de definiție pentru ofertele bloc;
- j) Încadrarea în limitele valorice ale garanției de validare/disponibilă pentru ofertele de cumpărare.

6.3.47. În cazul nerespectării unuia din criteriile de validare a ofertelor, sistemul informatic va invalida automat oferta și va atenționa participantul printr-un mesaj asupra motivului invalidării. Participantul poate corecta și retransmite oferta sau poate anula o ofertă oricând în perioada de ofertare.

6.3.48. În situația înscrierii ofertei prin fișier de tip **.xml**, anterior verificării criteriilor de validare, sistemul verifică compatibilitatea fișierului de tip **.xml** cu sistemul, în caz de incompatibilitate afișând un mesaj de eroare în acest sens.

OPEM S.R.L.	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI ENERGIEI ELECTRICE PENTRU ZIUA URMĂTOARE	Cod:
		Pag. 14/24
		Rev. 0 1 2 3

6.4. TRANZACȚIONAREA PE PZU

6.4.1. OPEE și participanții la piață au responsabilitatea validării rezultatelor pe baza principiilor de piață, respectiv OPEE din perspectiva alocării pe portofoliile de oferte și participanții la piață din perspectiva propriilor oferte.

6.4.2. Principiile de validare a rezultatelor tranzacționării sunt:

- a) Ofertele orare de vânzare nu sunt executate pentru cantitățile ofertate la prețuri mai mari decât PIP.
- b) Ofertele orare de cumpărare nu sunt executate pentru cantitățile ofertate la prețuri mai mici decât PIP.
- c) Ofertele orare de vânzare sunt executate pentru cantitățile ofertate la prețuri strict mai mici decât PIP.
- d) Ofertele orare de cumpărare sunt executate pentru cantitățile ofertate la prețuri strict mai mari decât PIP.
- e) Ofertele orare pot să nu fie executate sau pot fi executate parțial pentru cantitățile ofertate la vânzare/cumpărare la prețuri egale cu PIP. Pentru o cantitate tranzacționată rezultată mai mică decât cantitatea ofertată la preț egal cu PIP, se aplică alocarea pro-rata între aceste oferte.
- f) O ofertă bloc de vânzare nu va fi executată dacă prețul său este mai mare decât prețul mediu al pieței rezultat din media PIP orare publicate pe intervalele de tranzacționare la care se referă oferta bloc, ponderată cu volumele aferente fiecărui interval de tranzacționare din oferta bloc.
- g) O ofertă bloc de cumpărare nu va fi executată dacă prețul său este mai mic decât prețul mediu al pieței rezultat din media PIP orare publicate pe intervalele de tranzacționare la care se referă oferta bloc, ponderată cu volumele aferente fiecărui interval de tranzacționare din oferta bloc.
- h) În cazul în care intersecția curbei cererii cu cea a ofertei are loc pe un interval comun de prețuri, PIP este stabilit la mijlocul intervalului comun de prețuri.
- i) În cazul în care intersecția curbei cererii cu cea a ofertei are loc pe un interval comun de cantități, cantitatea tranzacționată este cea maximă a intervalului comun de cantități.

6.4.3. Toate tranzacțiile încheiate pe un interval de tranzacționare se fac la prețul de închidere a pieței rezultat pentru intervalul respectiv.

6.4.4. Pentru perechile preț-cantitate menționate ca executate în rezultatele licitației se stabilește o tranzacție fermă între OPEE, pe de o parte, și participantul la PZU, pe de altă parte, pentru livrarea energiei electrice în cantitatea final executată, la timpul (ziua de livrare, intervalul de tranzacționare) specificate în ofertă și la un preț egal cu PIP stabilit pentru timpul respectiv.

6.4.5. Livrarea energiei electrice aferentă unei tranzacții încheiate pe PZU se consideră realizată odată cu transmiterea la OST, în cadrul procedurii transmiterii notificărilor fizice ale PRE conform reglementărilor în vigoare, a schimbului de energie electrică corespunzător, între PRE-PZU și PRE-ul din care face parte participantul la PZU; toate PRE-urile au obligația de a transmite NF privind tranzacțiile pe PZU.

6.5. FUNCȚIONAREA ÎN REGIM NORMAL ȘI MĂSURI SPECIALE

6.5.1. Funcționarea în regim normal înseamnă derularea automată a tuturor acțiunilor prevăzute aferente funcționării PZU fără întreruperi sau întârzieri ale proceselor.

6.5.2. Participanții au dreptul să transmită oferte, să modifice sau să anuleze ofertele deja înregistrate în sistemul de tranzacționare până la ora **12:00**, care reprezintă ora de închidere a PZU.

OPEM S.R.L.	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI ENERGIEI ELECTRICE PENTRU ZIUA URMĂTOARE	Cod:
		Pag. 15/24
		Rev. 0 1 2 3

6.5.3. OPEE pune la dispoziția participanților la PZU rezultatele tranzacționării prin intermediul confirmărilor de tranzacții, începând cu ora **12:10**.

6.5.4. Prețul de închidere a pieței este stabilit de algoritm și ia în considerare curbele agregate ale cererii și ofertei rezultate din combinarea ofertelor orare, precum și ofertele bloc validate.

6.5.5. Fiecare tranzacție corespunde unei livrări de energie electrică la o putere constantă de-a lungul intervalului de tranzacționare respectiv.

6.5.6. OPEE transmite OST notificările fizice pentru fiecare PRE, pentru fiecare interval orar, aferente tranzacțiilor încheiate pe PZU de către membrii PRE-ului respectiv, cel mai târziu la ora **15:00**. Notificarea fizică a schimburilor de energie electrică cuprinde 24 de intervale, respectiv 25 sau 23 în zilele de schimbare a orei, după caz.

6.5.7. OPEE pune la dispoziția fiecărei PRE o notificare fizică a schimburilor de energie cu PRE-PZU pentru fiecare interval orar, aferente tranzacțiilor încheiate pe PZU de către membrii PRE-ului respectiv.

6.5.8. Orice întârziere a termenelor prevăzute în funcționarea normală a procesului de cuplare este notificată participanților la piață.

6.5.9. În cazul în care cu 15 minute înainte ora de închidere a PZU nu a fost transmisă nicio ofertă pe cel puțin unul din sensurile de ofertare OPEE va anunța fără întârziere amânarea orei de închidere a PZU și informează participanții la piață, ANRE și OST asupra situației. În acest caz, OPEE prelungește poarta de ofertare pentru 30 minute.

6.5.10. În cazul înregistrării situației de la articolele 6.5.8. și 6.5.9. toate termenele aferente proceselor sesiunii de tranzacționare se decalează corespunzător.

6.6. STABILIREA CANTITĂȚILOR ȘI A PREȚULUI DIN TRANZACȚIONARE

A) Algoritmul utilizat

6.6.1. Pentru tranzacționarea pe piața pentru ziua următoare, se folosește algoritmul Euphemia (algoritm aplicat la nivel european pentru cuplarea prin preț a regiunilor în vederea creării pieței interne europene de energie electrică) care urmărește maximizarea bunăstării sociale, și anume a sumei dintre surplusul vânzătorului (diferența dintre valoare volumului tranzacționat și valoare ofertei aferentă volumului tranzacționat) și surplusul cumpărătorului (diferența dintre valoarea ofertei aferentă volumului tranzacționat și valoarea volumului tranzacționat).

B) Reguli specifice privind stabilirea prețului

6.6.2. Prețul este stabilit în moneda națională cu 2 zecimale de către algoritmul de tranzacționare.

6.6.3. OPEE completează curbele ofertelor orare astfel:

- Dacă cel mai mare preț cerut prin ofertele de vânzare este mai mic decât prețul maxim al scalei de preț pentru PZU, atunci se va adauga o pereche fictivă la vânzare cu o cantitate egală cu zero și un preț egal cu prețul maxim al scalei;
- Dacă cel mai mic preț cerut prin ofertele de cumpărare este mai mare decât prețul minim al scalei de preț pentru PZU, atunci se va adauga o pereche fictivă la cumpărare cu o cantitate egală cu zero și un preț egal cu prețul minim al scalei.

6.6.4. În cazul în care există cel puțin o ofertă pentru cel puțin un interval orar al zilei de livrare, procesul de calcul e rulat, algoritmul Euphemia furnizând preț pentru fiecare interval conform unor reguli prestabilite, astfel:

OPEM S.R.L.	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI ENERGIEI ELECTRICE PENTRU ZIUA URMĂTOARE	Cod:
		Pag. 16/24
		Rev. 0 1 2 3

- a) Dacă nu există oferte de cumpărare, PIP declarat este egal cu media aritmetică între prețul minim al scalei de preț (zero) și cel mai mic preț al ofertelor de vânzare;
- b) Dacă nu există oferte de vânzare, PIP declarat este egal cu media aritmetică între prețul maxim al scalei de preț și cel mai mare preț al ofertelor de cumpărare;
- c) Dacă nu există oferte de vânzare și nici oferte de cumpărare, PIP declarat este egal cu media aritmetică între limita minimă (zero) și limita maximă a scalei de preț;
- d) Dacă nu există intersecție între curba cererii și curba ofertei, PIP declarat este egal cu media aritmetică între cel mai mare preț al ofertei de cumpărare și cel mai mic preț al ofertei de vânzare.

C) Principii privind executarea ofertelor și stabilirea cantităților tranzacționate

- 6.6.5. Ofertele orare de vânzare la preț mai mic și ofertele orare de cumpărare la preț mai mare decât PIP sunt executate în întregime.
- 6.6.6. Ofertele orare de vânzare la preț mai mare și ofertele orare de cumpărare la preț mai mic decât PIP nu sunt executate.
- 6.6.7. Ofertele orare pot să nu fie executate sau să fie executate parțial sau total pentru cantitățile ofertate la vânzare/cumpărare la prețuri egale cu PIP.
- 6.6.8. Condiția de executare a unei oferte bloc: pentru oferta bloc de vânzare, aceasta este acceptată dacă prețul mediu per MWh tranzacționat în cadrul blocului este cel puțin egal cu prețul de ofertă al blocului, iar pentru oferta bloc de cumpărare, prețul mediu per MWh tranzacționat în cadrul blocului este cel mult egal cu prețul de ofertă al blocului.
- 6.6.9. În principiu, o ofertă bloc independentă este executată dacă se îndeplinește condiția de executare a ofertei bloc.
- 6.6.10. Situațiile posibile de executare sau neexecutare a ofertelor bloc sunt următoarele:
 - a) o ofertă bloc independentă nu este executată dacă nu se îndeplinește condiția ofertei bloc;
 - b) o ofertă bloc independentă poate să nu fie executată chiar dacă se îndeplinește condiția ofertei bloc. Aceste oferte se resping prin rularea algoritmului de cuplare și se numesc oferte bloc respinse în mod paradoxal.
 - c) o ofertă bloc interdependentă care este ofertă bloc „părinte” (ofertă a cărei acceptare se poate face prin îndeplinirea condiției de executare a ofertei bloc, independent de alte oferte) poate fi executată chiar dacă nu se îndeplinește condiția ofertei bloc în situația în care oferta bloc „copil” (ofertă a cărei acceptare este condiționată suplimentar de acceptarea ofertei bloc „părinte”) a sa completează prețul mediu per MWh tranzacționat în cadrul blocului astfel încât, per total, să se respecte condiția de executare a ofertei bloc „părinte”.

6.7. CONFIRMAREA TRANZACȚIILOR

A) Emiterea confirmărilor tranzacțiilor

- 6.7.1. Tranzacțiile pe PZU se încheie în fiecare zi de tranzacționare și reprezintă angajamente ferme ale participanților la PZU.
- 6.7.2. Fiecare tranzacție corespunde unui interval de tranzacționare exprimat în ore EET aferent zilei de livrare pentru care s-a încheiat tranzacția.

OPEM S.R.L.	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI ENERGIEI ELECTRICE PENTRU ZIUA URMĂTOARE	Cod:
		Pag. 17/24
		Rev. 0 1 2 3

6.7.3. Începând cu ora **12:10** OPEE pune la dispoziția participanților confirmările de tranzacție, separat pentru fiecare interval de tranzacționare.

6.7.4. În regim de funcționare normală, confirmările de tranzacții sunt generate în mod automat de sistemul de tranzacționare al PZU de îndată ce se închide poarta de matching și se deschide poarta pentru publicarea rezultatelor tranzacțiilor (punerea la dispoziția participanților a confirmărilor de tranzacții). În cazul întârzierii procesului de tranzacționare, confirmările de tranzacții sunt puse la dispoziția participanților la piață de îndată ce procesul de tranzacționare s-a încheiat.

6.7.5. Confirmările de tranzacții puse la dispoziția participanților vor conține următoarele informații:

- Ziua de livrare;
- Tipul de ofertă: ofertă orară (SHB) sau ofertă bloc (BLB);
- Sensul ofertei: vânzare sau cumpărare;
- Intervalul orar, respectiv intervalul de definiție a blocului pentru care s-a încheiat tranzacția;
- Codul de identificare al tranzacției;
- Versiunea ofertei care a intrat în tranzacție;
- Detaliile ofertei: perechile preț-cantitate;
- Cantitatea tranzacționată și PIP.

B) Întârzierea generării confirmărilor de tranzacții

6.7.6. În situația apariției unor întârzieri ale procesului de tranzacționare și întârzierii publicării rezultatelor față de programul de publicare a acestora în regimul de funcționare normală, OPEE transmite participanților la piață comunicarea privind întârzierea publicării rezultatelor prin mesajul *Publicarea rezultatelor pieței întârzie*.

6.7.7. În situația întârzierii procesului de tranzacționare, OPEE generează și pune la dispoziția participanților confirmările de tranzacții de îndată ce rezultatele procesului de tranzacționare sunt disponibile.

6.7.8. În cazul situațiilor în care participanții nu pot accesa confirmările de tranzacții, OPEE va notifica participanții și OST asupra situației apărute, va deschide canalele de comunicație prin e-mail prevăzute în *Secțiunea 6.9.: Situațiile de urgență* și va transmite confirmările de tranzacții în cel mai scurt timp posibil.

C) Contestații la confirmările de tranzacții

6.7.9. Participanții la PZU au la dispoziție 20 de minute de la momentul punerii la dispoziție/transmiterii prin canale alternative a confirmărilor de tranzacții pentru a transmite contestații la confirmările de tranzacții.

6.7.10. Dacă participantul nu transmite contestații la confirmările de tranzacții în intervalul de timp prevăzut, tranzacțiile se consideră acceptate.

6.7.11. Contestațiile sunt înregistrate în sistemul de tranzacționare al PZU prin interfața web în timp real.

6.7.12. Orice contestație transmisă nu exonerează Participantul la PZU în cauză de îndeplinirea obligațiilor rezultate din tranzacțiile contestate.

6.8. DECONTAREA

6.8.1. OPEE elaborează procedurile pentru realizarea funcțiilor specifice decontării conform prezentelor prevederi.

OPEM S.R.L.	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI ENERGIEI ELECTRICE PENTRU ZIUA URMĂTOARE	Cod:
		Pag. 18/24
		Rev. 0 1 2 3

6.8.2. Fiecare solicitant care dorește să fie înregistrat în calitate de participant la PZU, trebuie să deschidă un cont în numerar la o bancă care îndeplinește criteriile prevăzute în *Procedura privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața de energie electrică pentru Ziua Următoare* elaborată de OPEE, denumită în continuare bancă de decontare.

6.8.3. OPEE deschide un cont central al PZU la un Prestator de servicii de plată pentru Beneficiarul plății din Republica Moldova, pentru încasările și plățile aferente tranzacțiilor încheiate pe PZU.

6.8.4. Un solicitant care dorește să devină participant la PZU depune la OPEE, înainte de a transmite oferte de cumpărare energie electrică, mandatul privind plata prin debitare directă care să permită OPEE încasarea sumelor la care este îndreptățit conform notelor de decontare.

6.8.5. OPEE are dreptul să solicite participantului la PZU constituirea unei garanții financiare înainte ca respectivul participant la PZU să transmită oferte de cumpărare.

6.8.6. OPEE elaborează procedura pentru determinarea necesarului și a tipurilor de garanții financiare solicitate, privind realizarea și verificarea constituirii garanțiilor (*Procedura operațională privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața pentru Ziua Următoare*), precum și procedura privind efectuarea încasărilor/plăților aferente tranzacțiilor pe PZU (*Procedura privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața de energie electrică pentru Ziua Următoare*).

6.8.7. Pentru fiecare participant la PZU, OPEE determină zilnic valoarea în MDL a obligațiilor de plată/drepturilor de încasare, prin însumarea produselor dintre cantitățile și prețurile pentru toate tranzacțiile pe care respectivul participant la PZU le-a încheiat cu OPEE pe PZU pentru ziua de livrare corespunzătoare.

6.8.8. Separat pentru fiecare participant la PZU și pentru fiecare zi de livrare, OPEE întocmește o notă de decontare zilnică ce cuprinde toate valorile nete care trebuie debitate sau creditate în contul central al PZU.

6.8.9. OPEE pune la dispoziția fiecărui participant la PZU, înainte de sfârșitul zilei de tranzacționare, nota de decontare zilnică și transmite ordine de plată de debitare directă pentru obligațiile de plată nete către Prestatorul de servicii de plată pentru Beneficiarul plății la care este deschis contul central al PZU, conform prevederilor *Procedurii operaționale privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața pentru Ziua Următoare*.

6.8.10. Notele de decontare trebuie achitate prin mecanismul de debit direct în termenele prevăzute în *Procedura operațională privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața pentru Ziua Următoare*. Plățile se consideră efectuate la data la care valorile corespunzătoare au fost debitate sau creditate în contul central al PZU.

6.9. SITUAȚIILE DE URGENȚĂ

6.9.1. Nu se poate stabili PIP prin procesul normal de calcul în situațiile în care:

- din cauza nefuncționării sau funcționării defectuoase a sistemului de tranzacționare, nu se poate finaliza procesul de calcul și, în consecință, nu se poate determina PIP pentru zona de ofertare națională sau
- dacă nu a existat pentru o zi de livrare niciun interval orar în care să existe cel puțin o ofertă.

6.9.2. În situațiile menționate în articolul 6.9.1. OPEE informează participanții la PZU, OST și ANRE că nu a fost posibilă închiderea pieței, iar prețul PZU este declarat convențional la valoarea sa stabilită sau declarată, după caz, pentru intervalul de tranzacționare respectiv al zilei anterioare, care este ziua bancară anterioară, dacă incidentul are efect asupra unei zile bancare, sau ziua nebankară anterioară, dacă incidentul are efect asupra unei zile nebankare.

6.9.3. În scopul stabilirii prețului convențional pentru PZU în situațiile în care nu este posibilă închiderea pieței la lansarea PZU și când nu există date pentru ziua anterioară, fie aceasta bancară sau nebankară, se vor considera prețurile medii aferente contractelor bilaterale.

OPEM S.R.L.	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI ENERGIEI ELECTRICE PENTRU ZIUA URMĂTOARE	Cod:
		Pag. 19/24
		Rev. 0 1 2 3

6.9.4. Situațiile de urgență privind funcționarea defectuoasă a sistemului de tranzacționare și a căilor de comunicație proprii ale OPEE și ale participanților la PZU se aplică atunci când pe această piață apare cel puțin una dintre următoarele situații:

- a) atunci când din cauza nefuncționării sau funcționării defectuoase a căilor de comunicație proprii, unul sau mai mulți participanți la PZU nu pot transmite ofertele de vânzare/cumpărare pe PZU către, sau recepționa confirmările de tranzacție de la OPEE;
- b) atunci când din cauza nefuncționării sau funcționării defectuoase a căilor de comunicație proprii, OPEE nu poate recepționa ofertele transmise de participanții la PZU sau nu poate transmite confirmările de tranzacții către aceștia și notificările fizice către OST.

6.9.5. Responsabilitățile care revin OPEE, OST și participanților la Piața pentru Ziua Următoare, privitor la cazurile de urgență menționate sunt precizate în Tabelul următor:

Nr. crt.	Caz 6.10.1.	Acțiune	Responsabil
1	a)	Deschiderea unui canal de comunicație alternativ de acces la internet	Participanții la PZU și OST
2		Notificarea OPEE prin e-mail asupra situației create și transmiterea datelor atașate la e-mail-ul de notificare și/sau recepționarea datelor prin e-mail de la OPEE	
3	b)	Deschiderea unui canal de comunicație alternativ de acces la internet	OPEE
4		Notificarea OST și participanților la piață, prin e-mail asupra situației create, transmiterea și/sau recepționarea datelor prin e-mail către/de la OPEE	

6.10. COMUNICAREA OPEE ÎN CADRUL PROCESULUI DE TRANZACȚIONARE

6.10.1. Participanții la PZU vor fi informați în cel mai scurt timp posibil despre orice eveniment ce are legătură cu procesul de tranzacționare la care aceștia iau parte, prin intermediul sistemului de tranzacționare, poștei electronice, website-ul OPEM S.R.L., în funcție de situație.

6.10.2. OPEE asigură în permanență comunicarea cu participanții la PZU prin comunicările operaționale în scopul asigurării informării în egală măsură și simultane a tuturor participanților și desfășurării eficiente a procesului de tranzacționare.

OPEM S.R.L.	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI ENERGIEI ELECTRICE PENTRU ZIUA URMĂTOARE	Cod:
		Pag. 20/24
		Rev. 0 1 2 3

7. ANEXE

ANEXA 1

TIPURI DE OFERTE DISPONIBILE ÎN SISTEMUL DE TRANZACȚIONARE

1. În sistemul de tranzacționare al PZU pot fi introduse oferte bloc independente și oferte bloc interdependente.
2. Caracteristicile ofertelor bloc implementate în sistemul de tranzacționare sunt:
 - 2.1. Tipul *Totul sau Nimic*, respectiv ofertele bloc pot fi acceptate în integralitatea lor sau dacă nu, respinse integral;
 - 2.2. Perioada de definiție a blocului este formată din minim 2 intervale de tranzacționare;
 - 2.3. Perioada de definiție a blocului este formată din intervale de tranzacționare consecutive;
 - 2.4. Prețul de definiție a blocului este prețul unitar de ofertă, respectiv:
 - a) Prețul minim acceptat per MWh pentru toată energia oferată în cadrul unui bloc de vânzare;
 - b) Prețul maxim oferit per MWh pentru toată energia oferată în cadrul unui bloc de cumpărare.
 - 2.5. Cantitatea de definiție a blocului este aceeași pentru toate intervalele de tranzacționare din perioada de definiție a blocului.
3. Caracteristicile ofertelor bloc interdependente:
 - 3.1. Oferta bloc tip „copil” este o ofertă bloc a cărei acceptare depinde de acceptarea unei alte oferte bloc, numită ofertă bloc „părinte”;
 - 3.2. Algoritmul Euphemia permite și executarea unei familii de oferte bloc pentru care, în cazul ofertelor bloc de vânzare, valoarea totală a blocului „părinte”, calculată la PIP, este mai mică decât valoarea de ofertă, respectiv în cazul ofertelor bloc de cumpărare, este mai mare decât valoarea de ofertă, cu condiția ca valoarea ofertei „copil” să compenseze, în termeni de bunăstare, această diferență;
4. Limite corespunzătoare ofertelor bloc:
 - 4.1. Cantitatea minimă de definiție a blocului este de **0,001 MWh**;
 - 4.2. Cantitatea maximă de definiție pentru ofertele bloc este de **20 MWh**, aceasta valoare putând fi ajustată pentru a menține în limite acceptabile performanțele algoritmului de tranzacționare în contextul lichidității pieței;
 - 4.3. Numărul maxim de oferte bloc este **6** per participant, din care numărul maxim total al ofertelor bloc interdependente (aflate, de exemplu, în legătură de tip părinte-copil) este **6**;
 - 4.4. Oferta bloc „părinte” poate avea numai o ofertă bloc „copil”;
 - 4.5. Oferta bloc „copil” poate avea numai o ofertă bloc „părinte”;
 - 4.6. O familie de oferte bloc poate avea maxim trei generații de oferte bloc interdependente, respectiv maxim 3 oferte bloc interdependente.
5. Prețul maxim al scalei de preț este stabilit pe baza unei proceduri elaborată de OPEE și avizată de ANRE, iar prețul minim al scalei de preț este **0 MDL/MWh**.

OPEM S.R.L.	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI ENERGIEI ELECTRICE PENTRU ZIUA URMĂTOARE	Cod:
		Pag. 21/24
		Rev. 0 1 2 3

ANEXA 2

DREPTURI ȘI RESPONSABILITĂȚI

1. Participantul la PZU are următoarele drepturi

- 1.1. Să transmită oferte de vânzare și/sau oferte de cumpărare de energie electrică pe PZU;
- 1.2. Să declare volume limită orare aplicabile ofertelor proprii (separat pentru vânzare și cumpărare) și să modifice acest volum numai cu notificarea scrisă prealabilă transmisă OPEE;
- 1.3. Să modifice sau să anuleze oferta proprie de energie electrică și să transmită oferta modificată în timpul orelor de transmitere a ofertelor pe PZU conform prevederilor Procedurii;
- 1.4. În cazul în care nu poate accesa sistemul de tranzacționare al PZU, să transmită Oferta proprie de energie în format .xml prin e-mail și să solicite OPEE încărcarea acesteia în numele său în sistemul de tranzacționare al PZU, respectând prevederile prezentei proceduri;
- 1.5. În cazul în care nu poate accesa sistemul de tranzacționare al PZU, să solicite OPEE anularea ofertelor în numele lui, respectând prevederile prezentei proceduri;
- 1.6. Să fie informat prin mesajele afișate de sistemul informatic al PZU asupra validării sau invalidării ofertelor sale;
- 1.7. Să primească notificări prin sistemul de tranzacționare prin care să fie informat cu privire la întârzierea generării confirmărilor de tranzacții și punerea acestora la dispoziția participanților;
- 1.8. Să acceseze confirmările de tranzacții pentru fiecare zi de livrare prin intermediul sistemului de tranzacționare al PZU;
- 1.9. Să solicite OPEE transmiterea confirmărilor de tranzacții prin canale alternative în situația în care participantul nu poate accesa sistemul de tranzacționare;
- 1.10. Să acceseze Notele de decontare zilnice și să solicite OPEE transmiterea acestora prin canale alternative de comunicație (e-mail) în situația în care nu poate accesa Sistemul de tranzacționare al PZU;
- 1.11. Să încaseze contravaloarea drepturilor nete de încasare, prevăzute în Notele de decontare zilnice și să documenteze, lunar, încasarea drepturilor și plata obligațiilor, de regularizare, în valoare egală, reciprocă;
- 1.12. Să solicite și să primească din partea OPEM S.R.L. asistență și sesiuni de instruire practică cu privire la utilizarea Sistemului de tranzacționare al PZU;
- 1.13. Să fie informat de către OPEE că nu s-au primit oferte de cumpărare, respectiv de vânzare în cazul în care curba cererii sau curba ofertei pe piață conține o cantitate egală cu zero și în cazurile în care oferta este insuficientă sau este lipsă de cerere iar cantitatea totală a curbei ofertei este mai mică decât cererea minimă (cantitatea cerută la prețul maxim al scalei de preț).

2. Participantul la PZU are următoarele responsabilități

- 2.1. Să respecte prevederile prezentei Proceduri privind condițiile și modul de înscriere a ofertelor de energie electrică în sistemul de tranzacționare al PZU;
- 2.2. Să notifice OPEE privind capacitatea instalată pentru a fi setată în sistemul de tranzacționare, precum și privind orice actualizări intervenite în capacitatea instalată, furnizând licența actualizată sau alt document eliberat de ANRE care certifică această modificare sau declarație pe proprie răspundere dacă nu există alt document de certificare.

OPEM S.R.L.	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI ENERGIEI ELECTRICE PENTRU ZIUA URMĂTOARE	Cod:
		Pag. 22/24
		Rev. 0 1 2 3

- 2.3. Să respecte formatul și conținutul cadru al ofertelor de energie pentru PZU conform prevederilor prezentei Proceduri;
- 2.4. Să transmită ofertele de energie pentru PZU doar în intervalele de înregistrare a ofertelor precizate în Procedură;
- 2.5. Să verifice corectitudinea datelor de ofertă din fișierul tip **.xml** înainte de transmiterea acestuia OPEE în vederea înregistrării ofertei în sistemul de tranzacționare de către OPEE în numele participantului la PZU;
- 2.6. Să verifice dacă oferta transmisă pentru PZU a fost încărcată în sistemul de tranzacționare;
- 2.7. Să verifice corectitudinea datelor înregistrate în sistemul de tranzacționare al PZU din punct de vedere al cantităților și prețurilor imediat după introducerea ofertei;
- 2.8. Să verifice dacă oferta transmisă pentru PZU a fost validată;
- 2.9. Să refacă oferta pentru PZU și să o retransmită sistemului de tranzacționare dacă aceasta nu a fost validată;
- 3.1. Să contacteze imediat OPEE dacă nu primește o notificare de la acesta despre validarea sau invalidarea ofertei în termen de 15 minute de la transmiterea oficială a ofertei (momentul înscrierii ofertei în sistemul de tranzacționare);
- 3.2. Să anunțe OPEE despre apariția unei situații în care nu pot accesa confirmările de tranzacții;
- 3.3. Să asigure disponibilitățile financiare necesare debitării contului său, deschis la Banca de decontare, la valoarea netă a obligațiilor de plată prevăzută prin Notele de decontare zilnice;
- 3.4. Să verifice periodic înregistrările din fișierul Lista de înregistrări privind acțiunile semnificative desfășurate pe PZU, fișier accesibil în sistemul de tranzacționare;
- 3.5. Să anunțe telefonic în mod operativ OPEE asupra problemelor de conectare la aplicația informatică aferentă PZU și să transmită prin e-mail, în timp util, oferta în format **.xml** în vederea încărcării acesteia în sistemul de tranzacționare de către OPEE în numele său;
- 3.6. Să păstreze în permanență lista actualizată a persoanelor imputernicite în relația cu OPEM S.R.L. conform prevederilor *Procedurii privind înregistrarea participanților la piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ)*;
- 3.7. Să respecte prevederile din *Procedura privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața pentru Ziua Următoare de energie electrică*;
- 3.8. Să respecte prevederile din *Procedura privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața pentru Ziua Următoare de energie electrică*;
- 3.9. Să respecte prevederile din *Procedura privind înregistrarea participanților la piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ)*;

3. OPEE are următoarele drepturi

- 3.10. Să invalideze ofertele de energie pentru PZU care nu corespund prevederilor prezentei Proceduri privind valabilitatea licenței, conținutul, formatul și ora de transmitere a ofertei;
- 3.11. Să refuze încărcarea/anularea ofertelor în/din sistemul de tranzacționare la solicitarea Participantului, dacă acesta nu respectă prevederile prezentei Proceduri;
- 3.12. Să invalideze oferta zilnică de cumpărare în cazul în care valoarea acesteia depășește valoarea garanției de validare/disponibile în conformitate cu *Contractul cadru de participare la PZU și PPZ* și cu *Procedura privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața pentru Ziua Următoare*;

OPEM S.R.L.	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI ENERGIEI ELECTRICE PENTRU ZIUA URMĂTOARE	Cod:
		Pag. 23/24
		Rev. 0 1 2 3

3.13. Să invalideze ofertele Participantului dacă acesta se află în situația de a nu îndeplini condițiile pentru asumarea explicită a responsabilității pentru echilibrare;

3.14. Să introducă oferte în sistemul de tranzacționare al PZU, la solicitarea participantului și în numele acestuia, doar în situația în care participantul nu poate accesa sistemul de tranzacționare al PZU;

3.15. Să întârzie publicarea rezultatelor tranzacțiilor în condițiile stabilite de prezenta Procedură;

3.16. Să încaseze contravaloarea drepturilor nete de încasare, prevăzute în Notele de decontare zilnice prin transmiterea la banca cont central a instrucțiunilor de debitare directă aferente și să documenteze, lunar, încasarea drepturilor și plata obligațiilor, de regularizare, în valoare egală, reciproc;

3.17. Să solicite executarea scrisorii de garanție bancară în situația în care participantul la PZU nu a asigurat disponibilitățile financiare necesare debitării contului său deschis la banca de decontare.

4. OPEE are următoarele responsabilități

4.1. Să asigure un mediu de tranzacționare în condiții de corectitudine, obiectivitate, independență, echidistanță, transparență și nediscriminare în conformitate cu prevederile legislației primare și secundare aplicabile;

4.2. Să asigure participanților la PZU asistență operativă cu privire la utilizarea sistemului de tranzacționare al PZU;

4.3. Să pună la dispoziția participanților la PZU instrucțiunile de utilizare a sistemului de tranzacționare al PZU și să-i informeze în timp util asupra oricăror modificări aduse acestuia prin mesaje de informare;

4.4. Să valideze/invalideze ofertele de energie transmise de Participanții la PZU conform prevederilor prezentei Proceduri;

4.5. Să informeze Participantul despre validarea sau invalidarea motivată a unei oferte prin mesaje operative lansate de sistemul informatic al PZU;

4.6. Să pună la dispoziția Participantului confirmările de tranzacție pentru fiecare zi de livrare;

4.7. Să notifice Participantul asupra întârzierii publicării rezultatelor tranzacțiilor, față de programul de publicare a acestora;

4.8. Să transmită prin canale alternative de comunicație confirmările de tranzacție participantului care a solicitat aceasta în condițiile prevăzute de prezenta Procedură;

4.9. Să achite, integral, contravaloarea drepturilor nete de încasare prevăzute în Notele de decontare zilnice prin ordinele de plată emise pentru creditarea contului bancar deschis de către Participantul la PZU la o bancă din Republica Moldova;

4.10. Să pună la dispoziția Participanților la PZU prezenta Procedură și să-i informeze asupra modificărilor efectuate ulterior în cadrul acestei Proceduri;

4.11. Să respecte confidențialitatea informațiilor cu privire la ofertele și tranzacțiile pe PZU ale Participanților, cu excepția acelor situații când, în baza legii, a unor reglementări sau a solicitării din partea unei instanțe de judecată investite sau autorități publice autorizate se solicită dezvăluirea de informații;

4.12. Să anunțe participanții la PZU prin mijloace alternative (telefon, e-mail, website) asupra întreruperii funcționării sistemului de tranzacționare în cazul situațiilor de funcționare defectuoasă sau de mentenanță programată a sistemului de tranzacționare conform prezentei Proceduri.

OPEM S.R.L.	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI ENERGIEI ELECTRICE PENTRU ZIUA URMĂTOARE	Cod:
		Pag. 24/24
		Rev. 0 1 2 3

5. PRE din care face parte un Participant la PZU (fără a fi participant la PZU) are următoarele drepturi:

5.1. Să primească, la cerere, credențialele pentru conectarea la sistemul informatic post tranzactionare în vederea accesării Notificării Fizice create pe baza tranzacțiilor aferente Participanților la PZU pentru care și-a asumat responsabilitatea echilibrării.

5.2. Să fie anunțată prin canale de comunicație alternative (telefon, e-mail, website) în cazul întreruperii și a reluării funcționării sistemului de tranzacționare;

6. PRE din care face parte un Participant la PZU (fără a fi participant la PZU) are următoarele responsabilități:

6.1. Să nu comunice datele de acces la sistemul informatic post tranzacționare unor persoane neautorizate.

6.2. Să își salveze în sistemul informatic propriu Notificările fizice ale PRE-ului.

OPEM
S.R.L.

**PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND
FUNCȚIONAREA PIEȚEI DE ENERGIE ELECTRICĂ
PE PARCURSUL ZILEI (PPZ)**

Cod:

Pag. 1/19

Rev. 0 1 2 3

Chief:

**PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA
PIEȚEI DE ENERGIE ELECTRICĂ PE PARCURSUL ZILEI (PPZ)**

Întocmit: Societatea Operatorul Pieței de Energie M S.R.L. (OPEM S.R.L.)

DECEMBRIE 2024

OPEM S.R.L.	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI DE ENERGIE ELECTRICĂ PE PARCURSUL ZILEI (PPZ)	Cod:
		Pag. 2/19
		Rev. 0 1 2 3

CUPRINS

1. SCOP.....

2. DOMENIUL DE APLICARE.....

3. ACRONIME

4. DEFINIȚII

5. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ.....

6. ORGANIZAREA PIEȚEI PE PARCURSUL ZILEI.....

7. ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA SESIUNILOR DE TRANZACȚIONARE

8. TRANSPARENȚĂ

9. MONITORIZARE

10. DREPTURI ȘI RESPONSABILITĂȚI

ANEXA 1 – PRODUSE TRANZACȚIONABILE PE PPZ

4

4

4

4

7

7

12

15

16

16

19

OPEM
S.R.L.

**PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND
FUNȚIONAREA PIEȚEI DE ENERGIE ELECTRICĂ
PE PARCURSUL ZILEI (PPZ)**

Cod:

Pag. 3/19

Rev. 0 1 2 3

LISTA DE CONTROL A REVIZIILOR

Documentul revizuit:

Nr. crt.	Rev.	Data	Revizia se referă la modificări efectuate conform prevederilor din:

OPEM S.R.L.	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNȚIONAREA PIEȚEI DE ENERGIE ELECTRICĂ PE PARCURSUL ZILEI (PPZ)	Cod:
		Pag. 4/19
		Rev. 0 1 2 3

1. SCOP

1.1.

Procedura privind funcționarea Pieței de energie electrică pe Parcursul Zilei, numită în continuare „Procedura”, are drept scop aplicarea prevederilor Regulilor pieței energiei electrice privind funcționarea Pieței de energie electrică pe Parcursul Zilei (PPZ) și prezentarea procesului de tranzacționare pe Piața pe Parcursul Zilei.

1.2.

Regulile Pieței de energie electrică pe Parcursul Zilei (PPZ) stabilesc principiile, regulile și mecanismele referitoare la formarea prețurilor și relațiile comerciale pe piața energiei electrice pe parcursul zilei asigurând un cadru centralizat de piață pentru vânzarea și cumpărarea energiei electrice de către participanții la piața angro de energie electrică, necesar pentru:

- a facilita formarea unei piețe angro de energie electrică la nivel național în condiții de concurență, transparență și nediscriminare;
- ajustarea portofoliilor participanților la piață ulterior închiderii Pieței pentru Ziua Următoare, cât mai aproape de momentul livrării.

2. DOMENIUL DE APLICARE

2.1.

Procedura se aplică:

2.1.1.

Participanților Pieței de energie electrică pe Parcursul Zilei;

2.1.2.

Operatorului Pieței de energie electrică pe Parcursul Zilei, Operatorul Pieței de Energie M S.R.L.;

2.1.3.

Operatorilor de sistem (Operatorul sistemului de transport și operatorii sistemelor de distribuție).

2.2.

Procedura privește detalierea cadrului de organizare și funcționare a Pieței de energie electrică pe Parcursul Zilei.

2.3.

Toate aspectele legate de participarea pe PPZ se raportează la ore EET (Eastern European Time).

3. ACRONIME

ANRE

– Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova;

NF

– Notificări Fizice;

OPEE

– Operatorul Pieței energiei electrice (OPEM S.R.L.);

OST

– Operatorul Sistemului de Transport;

PPZ

– Piața de energie electrică pe Parcursul Zilei;

PRE

– Parte Responsabilă pentru Echilibrare;

PRE-PPZ

– Partea Responsabilă pentru Echilibrare constituită de OPEM S.R.L. pentru PPZ;

PZU

– Piața Zilei Următoare;

ST

– Sistem de tranzacționare;

4. DEFINIȚII

4.1.

În sensul prezentei Proceduri se utilizează termenii și noțiunile definite în Legea cu privire la energia electrică nr. 107/2016 din 27.05.2016, cu modificările și completările ulterioare, Regulile pieței energiei electrice aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE

OPEM S.R.L.	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI DE ENERGIE ELECTRICĂ PE PARCURSUL ZILEI (PPZ)	Cod:
		Pag. 5/19
		Rev. 0 1 2 3

nr.283/2020 din 07 august 2020, cu modificările și completările ulterioare, precum și următorii termeni și noțiuni:

4.1.1. *Anularea unei oferte* – Ștergerea ofertei din registrul al ofertelor active ale unui participant la PPZ luate în considerare în vederea încheierii tranzacțiilor, oferta rămânând înregistrată în baza de date a platformei pentru prelucrări statistice;

4.1.2. *Cale de comunicație proprie* – Totalitatea sistemelor de transmitere/recepție de date deținute de OPEE, respectiv de participanții la PPZ;

4.1.3. *Cod de identificare al Participantului* – Cod alfanumeric alocat de către OPEE, unui utilizator al participantului, pentru a putea fi identificat în platforma de tranzacționare a PPZ;

4.1.4. *Condiție de corelare a ofertelor* – Situația în care prețul unei oferte de cumpărare este mai mare sau cel puțin egal cu prețul unei oferte de vânzare, respectiv prețul unei oferte de vânzare este mai mic sau cel mult egal cu prețul unei oferte de cumpărare, pentru Contractul standard respectiv;

4.1.5. *Parte Responsabilă pentru Echilibrare* – Participantul care și-a asumat individual responsabilitatea echilibrării sau grup de echilibrare căruia Participantul i-a transferat responsabilitatea echilibrării. În cadrul procedurii se utilizează acronimul PRE pentru ambele situații;

4.1.6. *Produs predefinit* – Contract în cadrul sistemului de tranzacționare pentru tranzacționarea energiei electrice într-un interval de livrare o oră, aferent unei zile de livrare;

4.1.7. *Produs definit de utilizator (bloc)* – Contract în cadrul sistemului de tranzacționare pentru tranzacționarea energiei electrice într-o perioadă de livrare definită de utilizator prin indicarea orei de început și orei de sfârșit a perioadei de livrare;

4.1.8. *Garanția de validare disponibilă* – Valoarea calculată conform prevederilor cuprinse în *Procedura privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața de energie electrică pe Parcursul Zilei*, față de care se validează ofertele de cumpărare introduse pe PPZ;

4.1.9. *Notă de decontare zilnică* – Document emis zilnic în cadrul sistemului informatic post tranzacționare pentru ziua de livrare încheiată, pentru fiecare participant la PPZ care a încheiat tranzacții de cumpărare/vânzare de energie electrică, în care sunt specificate, la nivel de interval de livrare și cumulat, la nivelul zilei de livrare, cantitățile orare de energie electrică aferente fiecărei tranzacții de vânzare/cumpărare, prețul fiecărei tranzacții încheiate, valorile totale și nete ale drepturilor de încasare/obligațiilor de plată, inclusiv contravaloarea TVA, dacă este aplicabil;

4.1.10. *Notificare fizică* – Informare în cadrul sistemului informatic post tranzacționare pusă la dispoziția PRE-urilor ce dețin responsabilitatea echilibrării pentru participanții la PPZ, privind cantitățile de energie electrică agregate, tranzacționate pe PPZ de către membrii respectivei PRE pe fiecare interval orar al zilei de livrare. În calitate de PRE-PPZ, OPEE transmite OTS notificare fizică privind schimburile de energie electrică cu fiecare PRE urmare a tranzacțiilor încheiate pe PPZ de către membrii PRE respectiv, pentru fiecare interval de tranzacționare;

4.1.11. *Ofertă pentru energie electrică* – Ofertă de cumpărare sau ofertă de vânzare de energie electrică introdusă de un participant la PPZ pentru un Produs tranzacționabil, conținând prețul și cantitatea de energie electrică ofertate;

4.1.12. *Ofertă activă* – Ofertă introdusă în sistemul de tranzacționare, validată, luată în considerare în vederea încheierii tranzacțiilor;

OPEM S.R.L.	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI DE ENERGIE ELECTRICĂ PE PARCURSUL ZILEI (PPZ)	Cod:
		Pag. 6/19
		Rev. 0 1 2 3

4.1.13. *Ofertă suspendată (Hibernate)* – Ofertă care poate fi vizualizată doar de către participantul la PPZ fără a fi vizibilă în piață; aceasta nu este activă în piață și poate fi activată ulterior de către participantul la PPZ;

4.1.14. *Parte Responsabilă pentru Echilibrare constituită de OPEM S.R.L. – (PRE-PPZ)* Partea responsabilă pentru echilibrare constituită de OPEM S.R.L. pentru asumarea, în calitate de contraparte pe PPZ, a notificărilor schimburilor de energie cu fiecare PRE rezultate din tranzacționarea pe PPZ. PRE-PPZ își asumă responsabilitatea echilibrării pentru toate tranzacțiile comerciale în care se angajează în calitate de contraparte pentru tranzacțiile pe PPZ. PRE-PPZ nu are dreptul să-și asume responsabilitatea echilibrării pentru:

a) niciun punct de racordare;

b) niciun participant la PPZ.

4.1.15. *Participant la PPZ* – Participant care se înscrie la PPZ pe baza regulilor aprobate de ANRE și detaliate în *Procedura privind înregistrarea, suspendarea și revocarea/retragerea participanților la piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ)* și care respectă *Contractul cadru de participare la PZU și PPZ*, precum și reglementările naționale corespunzătoare participării la piața de energie electrică aplicabile;

4.1.16. *Persoană de contact* – Persoană desemnată de participantul la PPZ în vederea asigurării comunicărilor/informărilor necesare în cadrul participării la PPZ;

4.1.17. *Proces de corelare* – Proces transparent de întâlnire a unei oferte de vânzare cu o ofertă de cumpărare care determină încheierea unei tranzacții;

4.1.18. *Rapoartele participantului la PPZ din sistemul de tranzacționare/sistemul informatic post tranzacționare* – Rapoarte puse la dispoziție de OPEE prin intermediul sistemului de tranzacționare/sistemului post tranzacționare care oferă date zilnice privind tranzacțiile încheiate și Produsele tranzacționate prin Confirmările de tranzacții, Notele de decontare și Notificările fizice, după caz, precum și datele statistice privind istoricul ofertelor introduse, tranzacțiilor încheiate și Produselor tranzacționate;

4.1.19. *Registru al ofertelor* – Totalitatea ofertelor active la un moment dat în Piața pe Parcursul Zilei;

4.1.20. *Schimb de energie* – Schimb de energie electrică între două PRE-uri, rezultat din agregarea pe vânzare, respectiv pe cumpărare a tuturor tranzacțiilor dintre participanții din cele două PRE într-un interval de dispecerizare;

4.1.21. *Sesiune de tranzacționare* – Program de derulare a procesului de tranzacționare în care se pot introduce, modifica, anula sau suspenda oferte și se pot încheia tranzacții pentru un Produs activ, dacă se îndeplinesc condițiile de corelare. Sesiunea de tranzacționare corespunde întregii perioade de tranzacționare pentru Produsul respectiv;

4.1.22. *Sistem informatic post tranzacționare* – Sistem informatic separat implementat de OPEE ca soluție pentru accesul participanților la notele de decontare și notificările fizice proprii (pentru PRE-uri) pe bază de certificat digital și parolă;

4.1.23. *Sistem de tranzacționare al PPZ* – Sistem informatic implementat de OPEE în scopul realizării tranzacțiilor pe Piața de energie electrică pe Parcursul Zilei;

4.1.24. *Situație de abatere de la funcționarea normală* – Orice situație anormală și/sau neobișnuită privind funcționarea defectuoasă a sistemului de tranzacționare și a căilor de comunicație ale OPEE datorată, spre exemplu, unor perturbații sau întreruperi de natură tehnică care poate afecta procesul de tranzacționare;

OPEM S.R.L.	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI DE ENERGIE ELECTRICĂ PE PARCURSUL ZILEI (PPZ)	Cod:
		Pag. 7/19
		Rev. 0 1 2 3

4.1.25. *Suspendarea unei oferte* – Ștergerea unei oferte (trecerea în starea HIBERNATE) de către participant din lista ofertelor sale active în piață. O ofertă suspendată poate fi reactivată de participantul la PPZ oricând în timpul sesiunii de tranzacționare pentru Produsul standard pentru care a fost introdusă;

4.1.26. *Suspendarea tranzacționării (HALT)* – Starea în care tranzacționarea este întreruptă ca urmare a unor evenimente neprevăzute.

4.1.27. *Tranzacție* – Convenție legală ferm încheiată între două Părți pentru livrarea de energie electrică în concordanță cu prevederile legislației specifice în vigoare;

4.1.28. *Tranzacționare prin corelare continuă* – Mecanism de tranzacționare în care, pe tot parcursul sesiunii de tranzacționare, se pot încheia tranzacții de îndată ce, prin introducerea unei oferte noi sau modificarea unei oferte existente în sistemul de tranzacționare al PPZ, se creează condițiile de corelare cu o ofertă de sens contrar existentă în sistemul de tranzacționare al PPZ;

4.1.29. *WebGUI* – Modul al sistemului de tranzacționare care permite participanților descărcarea rapoartelor de oferte și tranzacții în format .XML în ziua următoare zilei de tranzacționare;

4.1.30. *Zi lucrătoare* – Zi calendaristică cu excepția zilelor de sâmbătă, duminică și a oricărei zile declarată sărbătoare legală sau zi liberă.

5. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

5.1. Legea cu privire la energia electrică Nr. LP107/2016 din 27.05.2016, cu modificările și completările ulterioare;

5.2. Regulile pieței energiei electrice aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 283/2020 din 07 august 2020, cu modificările și completările ulterioare;

5.3. Contractul cadru de participare la Piața pentru Ziua Următoare (PZU) și Piața pe Parcursul Zilei (PPZ);

5.4. Procedura operațională privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața pe Parcursul Zilei;

5.5. Procedura privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața de energie electrică pe Parcursul Zilei;

5.6. Procedura privind înregistrarea, suspendarea, revocarea/retragerea participanților la piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ);

5.7. Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifului reglementat pentru serviciul de operarea pieței energiei electrice, aprobată prin Hotărîrea ANRE nr. 395/2019.

6. ORGANIZAREA PIEȚEI PE PARCURSUL ZILEI

6.1. PARTICIPAREA LA PPZ

6.1.1. Participarea la PPZ este voluntară, fiind permisă participanților la piață care au fost înregistrați ca participanți la PPZ.

6.1.2. Pentru a deveni participant la PPZ, un participant la piață trebuie să fie înregistrat de OPEE conform prevederilor *Procedurii privind înregistrarea, suspendarea, revocarea/retragerea participanților la piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ)*.

OPEM S.R.L.	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNȚIONAREA PIEȚEI DE ENERGIE ELECTRICĂ PE PARCURSUL ZILEI (PPZ)	Cod:
		Pag. 8/19
		Rev. 0 1 2 3

6.1.3. Operatorii de sistem pot deveni participanți la PPZ și pot participa la PPZ numai în scopul îndeplinirii funcțiilor lor prevăzute expres în lege și Regulile pieței energiei electrice.

6.1.4. Un participant la piață este înregistrat ca participant la PPZ ulterior înregistrării sale ca PRE. În cazul în care participantul a transferat responsabilitatea pentru echilibrare la mai multe PRE, se va configura câte un cod de identificare pentru fiecare PRE/grup de echilibrare în parte, participarea la piață fiind individuală (garanții, ofertare, tranzacționare, note de decontare, facturare) pentru fiecare cod alocat.

6.1.5. Un participant la PPZ se poate retrage din proprie inițiativă de pe PPZ, în condițiile specificate în *Procedura privind înregistrarea, suspendarea, revocarea/retragerea participanților la piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ)*.

6.1.6. OPEE poate suspenda sau revoca înregistrarea unui participant la PPZ în oricare dintre următoarele cazuri, stabilite în Regulile pieței energiei electrice și detaliate în *Procedura privind înregistrarea, suspendarea, revocarea/retragerea participanților la piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ)*:

- dacă participantul la PPZ nu mai îndeplinește una sau mai multe dintre condițiile necesare pentru înregistrarea ca participant la PPZ;
- dacă participantul la PPZ nu respectă *Contractul cadru de participare la PZU și PPZ* și prevederile specifice din *Procedura privind modalitățile și termenele de plată ale plăților pentru serviciul de operare a pieței energiei electrice*.

6.1.7. Retragerea, suspendarea sau revocarea unui participant la PPZ nu exonerează participantul de îndeplinirea obligațiilor angajate pe PPZ până la acel moment.

6.1.8. OPEE întocmește și păstrează un Registru de tranzacționare, care conține informațiile relevante despre fiecare participant la PPZ.

6.1.9. OPEE aprobă *Contractul cadru de participare la PZU și PPZ*, care cuprinde drepturile și responsabilitățile reciproce ale OPEE și ale participantului la această piață.

6.1.10. După semnarea de către reprezentantul autorizat al solicitantului a *Contractului cadru de participare la PZU și PPZ*, înregistrarea ca participant la PPZ devine efectivă începând cu data intrării în vigoare a acestuia.

6.1.11. OPEM S.R.L. comunică participantului datele de acces la sistemul de tranzacționare, precum și datele de acces la sistemul informatic post-tranzacționare destinat notelor de decontare și notificărilor fizice.

6.2. ASPECTE GENERALE

6.2.1. Ofertarea/tranzacționarea se realizează în ora locală (EET – Eastern European Time). Ora de deschidere pentru tranzacționare a Produselor pentru ziua următoare de livrare este ora **19:00**. Ora de închidere a tranzacționării este cu **90 minute** înainte de începutul livrării.

6.2.2. Ofertarea și tranzacționarea se desfășoară între participanți la PPZ anonimi.

6.2.3. Ofertarea și tranzacționarea se realizează în moneda națională (MDL).

6.2.4. Participantul poate transmite oferte cu preț pozitiv sau zero. Doar participanții care transmit oferte de vânzare pentru producția înregistrată ca producție prioritară au dreptul să ofereze această producție cu preț zero.

6.2.5. Oferta de vânzare sau de cumpărare transmisă de participanții la piața de energie electrică care exploatează unități de producere trebuie să fie limitată de capacitatea instalată a acestora.

OPEM S.R.L.	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI DE ENERGIE ELECTRICĂ PE PARCURSUL ZILEI (PPZ)	Cod:
		Pag. 9/19
		Rev. 0 1 2 3

6.2.6. Participantul la piață poate seta limită de cantitate și/sau limită de valoare a ofertei în sistemul de tranzacționare. Odată cu transmiterea ofertei care depășește limita setată, participantul este notificat, iar acesta trebuie să anuleze introducerea ofertei dacă dorește să se încadreze în aceste limite. Setarea limitelor de tranzacționare are rol de atenționare, dar nu împiedică automata introducerea ofertei.

6.2.7. OPEE este contraparte pentru fiecare participant la PPZ, în tranzacțiile încheiate de acesta pe PPZ.

6.2.8. În vederea îndeplinirii sarcinilor de notificare față de OST și în scopul realizării decontării fizice a tranzacțiilor încheiate pe PPZ, OPEM S.R.L. înregistrează un PRE dedicat tranzacțiilor încheiate pe PPZ, în calitatea sa de contraparte în aceste tranzacții.

6.2.9. În PRE-PPZ înregistrat de OPEM S.R.L. nu mai pot intra alți membri, iar toate tranzacțiile sunt executate prin intermediul schimburilor bloc notificate cu alte PRE-uri în sistemul OPE.

6.2.10. Fiecare tranzacție corespunde unei livrări de energie electrică la o putere constantă de-a lungul intervalului de tranzacționare respectiv.

6.2.11. Tranzacțiile sunt finalizate prin livrarea fizică a energiei electrice în SE, în intervalul de dispecerizare respectiv din ziua de livrare.

6.2.12. Tranzacțiile efectuate pe PPZ determină obligațiile ferme ale respectivului participant la PPZ de a livra energia electrică, respectiv de a achiziționa energia electrică în fiecare interval de tranzacționare, în conformitate cu specificațiile tranzacțiilor confirmate.

6.2.13. Tranzacțiile încheiate pe PPZ determină o obligație a respectivului participant la PPZ de a livra energia electrică, în cazul în care tranzacțiile s-au bazat pe oferte de vânzare, sau o obligație de a achiziționa energia electrică, în cazul în care tranzacțiile s-au bazat pe oferte de cumpărare, în conformitate cu specificațiile respectivei tranzacții.

6.2.14. Livrarea energiei electrice se consideră că a fost realizată de către fiecare participant la PPZ prin transmiterea de NF pentru tranzacțiile încheiate pe PPZ de către PRE-urile din care aceștia fac parte și de către OPEE pentru PRE-PPZ.

6.2.15. Fiecare tranzacție pe PPZ se referă la un interval de tranzacționare, primul interval de tranzacționare al unei zile de livrare fiind intervalul dintre ora 0:00 și ora 1:00.

6.2.16. Ziua de livrare conține 24 intervale orare, cu excepția zilei de trecere de la ora de vară la cea de iarnă, care are 25 intervale orare, și a zilei de trecere de la ora de iarnă la cea de vară, care are 23 intervale orare.

6.2.17. Încasările și plățile aferente tranzacțiilor realizate pe PPZ se efectuează în MDL.

6.2.18. Înainte de a transmite oferte de vânzare/cumpărare energie electrică, participanții trebuie să îndeplinească cerințele necesare privind accesul la sistemele de tranzacționare și cerințele legate de partea de garantare și decontare, conform prevederilor din procedurile relevante aferente piețelor.

6.3. PRODUSE STANDARD

6.3.1. Pentru fiecare interval al zilei de livrare se definesc Produse standard. Produsele standard pot fi Produse predefinite sau Produse definite de utilizator (exclusiv pentru multiplu de intervale orare). O ofertă este definită pentru un singur Produs.

6.3.2. Fiecare din Produsele predefinite pentru fiecare interval de livrare, pentru fiecare zi a anului considerată, va avea alocat un cod alfanumeric în sistemul de tranzacționare. Pentru zilele de trecere de la ora de vară la ora de iarnă vor fi predefinite Produse pentru 25 de intervale orare și

OPEM S.R.L.	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNȚIONAREA PIEȚEI DE ENERGIE ELECTRICĂ PE PARCURSUL ZILEI (PPZ)	Cod:
		Pag. 10/19
		Rev. 0 1 2 3

pentru trecerea de la ora de iarnă la ora de vară vor fi predefinite Produse pentru 23 de intervale orare.

6.3.3. Produsele au codificarea **HH-HH_L** pentru Produsele aferente zilei curente de livrare și **THH-THH_L** pentru Produsele aferente zilei următoare (T – Tomorrow) de livrare, unde HH reprezintă ora de început și sfârșit a intervalului de livrare pentru Produsele predefinite, respectiv ora de început și sfârșit a perioadei de livrare pentru Produsele definite de utilizator (blocuri). Ora 24 a zilei curente de livrare are codul **T00**, iar ora 24 a zilei de livrare următoare are codul **TT00**.

6.3.4. Pentru ziua de trecere de la ora de vară la ora de iarnă, zi care conține 25 intervale orare, ora 04:00 devine ora 03:00 astfel că intervalul 3 se dublează, rezultând orele 3A și 3B. Produsele orare vor avea codificarea **03A** și **03B** în loc de HH (ex. Produse 02-03A_L, 03A-03B_L, 03B-04_L). Ofertarea se poate face diferit pe cele două intervale.

6.3.5. Pentru ziua de trecere de la ora de iarnă la ora de vară, zi care conține 23 de intervale orare, ora 03:00 devine ora 04:00 astfel că intervalul 3 dispare (ex. Produsele 01-02_L, 02-04_L).

6.3.6. Din codul alfanumeric unic al Produselor afișate în sistemul de tranzacționare al PPZ, participanții la PPZ vor avea informații privind:

a) Intervalul/intervalele orare consecutive ce face/fac obiectul tranzacționării;

b) Ziua/Luna/Anul în care are loc livrarea considerate.

6.4. TIPURI DE OFERTE

6.4.1. Participanții la PPZ pot introduce în sistemul de tranzacționare oferte de cumpărare și oferte de vânzare pentru Produsele predefinite și pentru Produsele definite de utilizator.

6.4.2. O ofertă pentru un Produs predefinit constă într-o pereche preț-cantitate ofertată pentru cumpărare sau pentru vânzare, care reprezintă angajamentul ferm al participantului la PPZ.

6.4.3. O ofertă pentru un Produs definit de utilizator constă într-o pereche preț-cantitate ofertată pentru cumpărare sau pentru vânzare, unde cantitatea declarată se repetă pe fiecare interval al perioadei definite de utilizator și reprezintă angajamentul ferm al participantului la PPZ.

6.4.4. Un Produs definit de utilizator se creează de către un utilizator și se poate tranzacționa numai în integralitatea sa.

6.4.5. Pentru ofertele de vânzare, cantitatea din ofertă reprezintă cea mai mare cantitate oferită spre vânzare, iar prețul din ofertă reprezintă cel mai mic preț unitar (per MWh) cu care se poate vinde cantitatea respectivă.

6.4.6. Pentru ofertele de cumpărare, cantitatea din ofertă reprezintă cea mai mare cantitate solicitată spre cumpărare, iar prețul din ofertă reprezintă cel mai mare preț unitar (per MWh) cu care se poate cumpăra cantitatea respectivă.

6.4.7. O ofertă poate fi introdusă ca ofertă activă direct în piață sau poate fi introdusă în platforma participantului la PPZ fiind vizibilă numai acestuia, cu starea HIBERNATE. Această ofertă poate fi activată în piață de către participant la PPZ în orice moment.

6.4.8. Tipurile de oferte disponibile în ST sunt:

- OFERTE SIMPLE – pot fi executate total sau parțial dacă sunt îndeplinite condițiile de corelare.
- OFERTE ICEBERG – sunt vizibile cu o cantitate parțială (peak quantity) din cantitatea totală ofertată. Cantitatea din oferta tip Iceberg se tranzacționează de îndată ce se îndeplinesc condițiile de corelare chiar dacă la momentul corelării nu era vizibilă toată cantitatea care va fi corelată. Ofertele Iceberg nu au restricții de execuție, ci doar restricții de validitate.

OPEM S.R.L.	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI DE ENERGIE ELECTRICĂ PE PARCURSUL ZILEI (PPZ)	Cod:
		Pag. 11/19
		Rev. 0 1 2 3

• OFERTE BLOC – pot fi introduse pe 2 până la 27 de Produse orare active consecutive. Produsul definit de utilizator se creează prin introducerea unei oferte bloc.

• BASKET – posibilitatea prin care un participant la PPZ poate introduce în același moment mai multe oferte în sistemul de tranzacționare prin utilizarea facilității de introducere a ofertelor în „coș”.

Ofertele din Basket (coș) pot avea anumite restricții la activare (None, Valid, Linked), selectarea unei restricții aplicându-se pentru toate ofertele din coș.

Ofertele din coș pot fi trimise cu una dintre următoarele restricții de introducere:

- None: Ofertele din Basket sunt tratate independent. Dacă o ofertă este invalidă (de exemplu Produsul pe care se dorește introducerea acestuia a expirat), nu vor fi respinse toate ofertele din Basket, ci doar cea invalidă;
- Valid: Ofertele trebuie să fie toate valide, altfel vor fi respinse toate la activare;
- Linked: Toate ofertele trebuie să se coreleze sau nu se va corela nici una. Un coș poate fi transmis cu această restricție de introducere doar dacă conține exclusiv oferte cu restricția de execuție FOK (oferta trebuie executată imediat după introducere și cu întreaga cantitate sau este anulată automat).

6.4.9. Ofertele introduse de participanții la PPZ în ST se mai pot caracteriza prin:

- Restricții de validitate:
 - GTD – Good Till Date – această opțiune permite ofertei să fie activă până la o anumită dată declarată de inițiator;
 - GFS – Good For Session – această opțiune permite ofertei să fie activă până la sfârșitul sesiunii de tranzacționare;
- Tipuri de restricții:
 - NON – None – sunt ofertele fără restricție;
 - IOC – Immediate or Cancel – oferta este executată total sau parțial imediat la introducerea sa sau este anulată de sistem. O ofertă cu restricție de execuție IOC nu poate avea o restricție de validitate;
 - FOK – Fill or Kill – ofertă executată la întreaga cantitate imediat după introducerea în piață, iar în caz contrar este anulată de sistem;
 - AON – All or nothing – condiția de execuție în integralitatea ofertei și reprezintă modalitatea în care se tranzacționează ofertele bloc;
- Stări ale ofertelor:
 - ACTIVE – oferta este activă în piață și poate fi corelată dacă se îndeplinesc condițiile de corelare;
 - HIBE – HIBERNATE – oferta poate fi vizualizată doar de către participantul la PPZ fără a fi vizibilă în piață și poate fi activată ulterior de către participant.

6.4.10. Participanții pot introduce una sau mai multe oferte distincte, selectând din lista de Produse predefinite, din lista de Produse definite de utilizator sau creând un Produs definit de utilizator.

OPEM S.R.L.	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI DE ENERGIE ELECTRICĂ PE PARCURSUL ZILEI (PPZ)	Cod:
		Pag. 12/19
		Rev. 0 1 2 3

6.5. FORMATUL OFERTELOR

6.5.1. Prețurile din oferte vor fi introduse în moneda națională (MDL) cu maximum 2 zecimale și pot fi numere pozitive sau zero.

6.5.2. Cantitățile din oferte vor fi introduse în [MWh] cu maximum 3 zecimale și vor fi numere pozitive.

6.5.3. Cantitatea maximă de ofertă este de 999 MWh, iar cantitatea minimă de 0,001 MWh. Nu este permisă cantitate negativă sau zero.

6.5.4. Prețul maxim al scalei de preț este stabilit în baza unei proceduri elaborată de OPEE și avizată de ANRE, iar prețul minim al scalei de preț este 0.

6.6. CONDIȚII PENTRU INTRODUCEREA OFERTELOR

6.6.1. După înregistrarea la PPZ, Participantul la PPZ primește datele de acces la sistemul de tranzacționare, precum și informațiile necesare instalării software-ului necesar.

6.6.2. Informațiile necesare accesării și utilizării ST sunt puse la dispoziția participantului la PPZ prin intermediul website-ului OPEM S.R.L.

6.6.3. Pentru ca o ofertă de vânzare sau de cumpărare a energiei electrice să poată fi înregistrată în sistemul de tranzacționare al PPZ este necesar ca piața și Produsele să se afle în stările corespunzătoare care permit introducerea de oferte.

6.6.4. Ofertele introduse de participantul la PPZ reprezintă angajamente ferme ale respectivului participant la PPZ, care este direct răspunzător pentru corectitudinea datelor introduse.

6.6.5. Sistemul de tranzacționare compară în mod automat valoarea fiecărei oferte de cumpărare introduse, cu valoarea garanției de validare disponibilă calculată conform prevederilor din *Procedura privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața de energie electrică pe Parcursul Zilei*, aferentă participantului la PPZ. În cazul în care la introducerea unei oferte garanția de validare disponibilă este depășită, oferta respectivă a participantului la PPZ este dezactivată, respectiv trece în starea HIBERNATE, iar participantul la PPZ este notificat prin mesaje automate ale sistemului de tranzacționare.

7. ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA SESIUNILOR DE TRANZACȚIONARE

7.1. ORGANIZAREA SESIUNILOR DE TRANZACȚIONARE

7.1.1. Fiecare Produs standard definit pentru ziua de livrare constituie obiectul unor tranzacții independente.

7.1.2. Tranzacționarea pentru fiecare interval al zilei de livrare se desfășoară continuu începând cu orele 19:00 în ziua anterioară zilei de livrare până cu 90 minute înainte de începerea livrării, moment considerat ora de închidere a sesiunii de tranzacționare pentru Produsul standard corespunzător.

7.1.3. Procesul de tranzacționare cuprinde următoarele acțiuni:

a) introducerea ofertelor și corelarea acestora de îndată ce se îndeplinesc condițiile de corelare;

b) punerea la dispoziția participanților la PPZ a Confirmărilor de tranzacții imediat după încheierea fiecărei tranzacții prin intermediul ST;

OPEM S.R.L.	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI DE ENERGIE ELECTRICĂ PE PARCURSUL ZILEI (PPZ)	Cod:
		Pag. 13/19
		Rev. 0 1 2 3

c) punerea la dispoziția PRE-urilor din care fac parte participanții care au tranzacționat, a Notificărilor fizice proprii (și anume a schimburilor de energie electrică cu PRE-PPZ) la fiecare oră;

d) modificarea Notificărilor fizice aferente tranzacțiilor încheiate anterior pentru aceeași zi de livrare, ori de câte ori se înregistrează noi tranzacții și transmiterea acestora către OST;

e) elaborarea și punerea la dispoziția participanților la PPZ a Notelor de decontare zilnice pentru ziua de livrare, în Euro și respectiv, în MDL.

7.1.4. OPEE poate realiza opriri planificate pentru mentenanța sistemului de tranzacționare, precum și pentru implementarea unor soluții de îmbunătățire ale ST, în intervalul cărora funcționarea sistemului de tranzacționare va fi întreruptă. OPEE va notifica participanții la piață asupra opririlor planificate ale sistemului informatic în timp util și luând în considerare gradul de urgență privind eventuale îmbunătățiri necesare.

7.2. DESFĂȘURAREA SESIUNILOR DE TRANZACȚIONARE

7.2.1. În timpul Sesiunii de tranzacționare se introduc oferte și se încheie tranzacții pentru cantitatea totală a ofertelor sau parțial, după caz, atunci când sunt îndeplinite condițiile de corelare.

7.2.2. Participanții conectați la ST pot vizualiza ofertele din piață, afișarea actualizându-se ori de câte ori se introduce, modifică, anulează, suspendă o ofertă sau se încheie o tranzacție.

A) Transmiterea ofertelor

7.2.3. În timpul sesiunii de tranzacționare participanții la PPZ pot modifica, suspenda (trece în starea HIBERNATE) în vederea reactivării ulterioare sau anula ofertele existente în sistemul de tranzacționare, fie că acestea sunt oferte necorelate, fie oferte rămase în urma unei corelări parțiale, pentru cantitatea rămasă netranzacționată.

7.2.4. Sistemul de tranzacționare al PPZ va alocă automat fiecărei oferte introduse un număr unic de identificare (OrderID) vizibil în secțiunea destinată ofertelor proprii (Own Overview/ Own Order) și o marcă de timp prin care sunt precizate ora (h), minutul (m) și secunda (s) introducerii ofertei, vizibilă în secțiunea de mesaje atâta timp cât participantul rămâne conectat la ST și în raportul de oferte generat de modulul de rapoarte în ziua următoare zilei de tranzacționare.

7.2.5. În cazul modificării unei oferte, sistemul de tranzacționare anulează automat datele ofertei inițiale și actualizează automat datele aferente noii oferte, cu o nouă marcă de timp corespunzătoare momentului modificării ofertei inițiale.

7.2.6. Sistemul de tranzacționare validează ofertele de cumpărare din perspectiva garanțiilor de validare disponibile.

7.2.7. Ofertele pentru un Produs introduse și validate sunt ordonate automat de sistemul de tranzacționare în funcție de preț, crescător pentru ofertele de vânzare și descrescător pentru ofertele de cumpărare și în funcție de marca de timp în cadrul ofertelor de același tip care au același preț.

B) Încheierea tranzacțiilor

7.2.8. Ofertele care îndeplinesc condiția de corelare și anume:

a) prețul ofertei de cumpărare este mai mare sau cel puțin egal cu prețul ofertei de vânzare, respectiv;

OPEM S.R.L.	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI DE ENERGIE ELECTRICĂ PE PARCURSUL ZILEI (PPZ)	Cod:
		Pag. 14/19
		Rev. 0 1 2 3

b) prețul ofertei de vânzare este mai mic sau cel mult egal cu prețul ofertei de cumpărare, sunt corelate prin proces automat al sistemului de tranzacționare în orice moment în cadrul sesiunii de tranzacționare. Ofertele de același sens având același preț se corelează începând cu marca de timp cea mai veche.

7.2.9. Condițiile de corelare se verifică de îndată ce se introduce o ofertă nouă sau se modifică o ofertă existentă în sistemul de tranzacționare și se corelează imediat dacă se îndeplinesc condițiile de corelare.

7.2.10. Procesul de corelare asigură tranzacționarea tuturor ofertelor compatibile astfel:

a) Ofertele de cumpărare se corelează în ordinea descrescătoare a prețului ofertat, prima ofertă de cumpărare corelată fiind oferta de cumpărare cu prețul cel mai mare;

b) Ofertele de vânzare se corelează în ordinea crescătoare a prețului ofertat, prima ofertă de vânzare corelată fiind oferta de vânzare cu prețul cel mai mic;

c) Corelarea a două oferte se realizează la cantitatea minimă a celor două oferte; cantitatea necorelată aferentă ofertei corelate partial rămâne în sistemul de tranzacționare pentru eventualele corelări ulterioare;

d) (1) Prețul la care se vor încheia tranzacțiile urmare a regulilor de corelare aplicate automat de către sistemul de tranzacționare al PPZ va fi prețul ofertei existente în sistemul de tranzacționare;

(2) Prin excepție, într-un proces de corelare în care o ofertă recent introdusă este corelată cu mai mult de o felie dintr-o ofertă iceberg care este deja în registrul ofertelor, prețul este întotdeauna determinat de oferta iceberg care este deja în registru și niciodată de oferta recent introdusă, chiar dacă marca de timp a ofertei iceberg este reînnoită în urma procesului de corelare;

e) Ofertele bloc se pot corela doar între ele;

f) Ofertele orare se pot corela cu ofertele iceberg;

g) Ofertele bloc definite de utilizator se corelează în integralitatea lor.

7.2.11. Sistemul de tranzacționare al PPZ va alocă automat fiecărei tranzacții încheiate de participant un număr unic de identificare (TradeID) vizibil în secțiunea destinată tranzacțiilor proprii (Own Overview/ Own Trade) și o marcă de timp prin care sunt precizate ora (h), minutul (m) și secunda (s) recepționării tranzacției în ST, vizibilă în secțiunea de mesaje atâta timp cât participantul rămâne conectat la ST și în raportul de tranzacții generat de modulul de rapoarte în ziua următoare zilei de tranzacționare.

7.2.12. Procesul de corelare se încheie în momentul în care nu există oferte care îndeplinesc condiția de corelare sau la expirarea sesiunii de tranzacționare pentru Produsul respectiv.

7.2.13. OPEE pune la dispoziția participanților la PPZ, prin intermediul sistemului de tranzacționare, Confirmarea de tranzacție imediat după încheierea fiecărei tranzacții.

C) Notele de decontare zilnice și Notificările fizice aferente tranzacțiilor încheiate

7.2.14. În fiecare zi după încheierea tuturor sesiunilor de tranzacționare pentru Produsele aferente zilei de livrare curente, OPEE elaborează și pune la dispoziția participantului la PPZ, Notele de decontare zilnice aferente tranzacțiilor încheiate pentru ziua de livrare curentă.

7.2.15. Notele de decontare zilnice în moneda națională (MDL) aferente tuturor tranzacțiilor încheiate pentru ziua de livrare curentă va fi pusă la dispoziția participanților la PPZ după încheierea

OPEM S.R.L.	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI DE ENERGIE ELECTRICĂ PE PARCURSUL ZILEI (PPZ)	Cod:
		Pag. 15/19
		Rev. 0 1 2 3

tranzacționării pentru ziua de livrare curentă în sistemul informatic post tranzacționare, respectiv în ziua următoare zilei de livrare încheiate.

7.2.16. Pe baza tranzacțiilor încheiate pentru ziua de livrare, OPEE stabilește Notificările fizice corespunzătoare tranzacțiilor pe PPZ în mod agregat pentru fiecare PRE ai cărui membri au încheiat tranzacții și le transmite la OST.

7.2.17. Notificările fizice vor fi actualizate odată cu încheierea unor noi tranzacții pentru aceeași zi de livrare și se vor retransmite OTS imediat după încheierea intervalului în care s-au încheiat tranzacțiile.

7.2.18. În cursul fiecărei sesiuni de tranzacționare PRE-urile care și-au asumat responsabilitatea echilibrării pentru participanții la PPZ au acces, prin intermediul sistemului informatic post tranzacționare, la Notificările fizice proprii, conținând schimburile de energie electrică pe fiecare interval de dispacherizare cu PRE – OPEE, aferente tranzacțiilor pe PPZ.

7.2.19. Notificările fizice se realizează considerând ziua de livrare. Actualizarea Notificărilor fizice și transmiterea acestora către OST se realizează după închiderea tranzacționării pentru primul Produs care se închide, astfel că, Notificarea fizică va cuprinde Schimburile bloc aferente tranzacțiilor încheiate până la acel moment pentru ziua de livrare respectivă. Notificarea fizică a Schimburilor bloc cuprinde întotdeauna 24 intervale orare (25/23 intervale, în zilele de schimbare a orei, după caz).

7.2.20. Notele de decontare zilnice, precum și Notificările fizice pentru PRE-uri vor fi accesibile în sistemul informatic post tranzacționare pentru o perioadă de 3 luni de la generarea lor.

7.3. SITUAȚII DE ABATERE DE LA FUNCȚIONAREA NORMALĂ

7.3.1. Ca urmare a unor evenimente neprevăzute este posibilă suspendarea tranzacționării. În cazul suspendării tranzacționării, toate ofertele din piață se suspendă automat. Odată eliminată cauza care a condus la suspendarea tranzacționării, participanții trebuie să-și reactiveze ofertele în piață, dacă doresc.

7.3.2. În situația în care există o problemă cu sistemul de tranzacționare (de exemplu, o problema de algoritm), gestionată de către administratorul sistemului, o tranzacție considerată invalidă poate fi anulată, iar participanții implicați vor fi anunțați de către OPEE printr-unul dintre canalele de comunicație existente (mesaje în platformă, e-mail, telefon).

7.3.3. În cazul situațiilor de funcționare defectuoasă a sistemelor, se va întrerupe tranzacționarea până la restabilirea situației normale de funcționare.

7.3.4. De la momentul reluării funcționării sistemelor, desfășurarea sesiunilor de tranzacționare are loc conform orarului normal.

7.3.5. În cazul întreruperii sesiunilor de tranzacționare sau a existenței unor probleme în sistemul OPEE nu poate fi ținut responsabil pentru orice eventuale daune materiale invocate de participanții la PPZ.

8. TRANSPARENȚĂ

8.1. Sistemul de tranzacționare al PPZ asigură anonimatul ofertanților pe întreg parcursul sesiunii de ofertare.

8.2. Tranzacțiile încheiate pe PPZ caracterizate prin preț, cantitate, sens (vânzare sau cumpărare) se publică în mod anonimizat pe website-ul OPEM S.R.L în locația *Tranzacții – Rezultate / Piața Intra-zilnică* în ziua următoare sesiunii de tranzacționare încheiate.

OPEM S.R.L.	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI DE ENERGIE ELECTRICĂ PE PARCURSUL ZILEI (PPZ)	Cod:
		Pag. 16/19
		Rev. 0 1 2 3

9. MONITORIZARE

10.1. OPEE supraveghează funcționarea PPZ în conformitate cu prevederile Regulilor pieței energiei electrice în vigoare.

10.2. OPEE transmite zilnic, într-un format electronic ușor prelucrabil (Excel), convenit cu ANRE, ofertele participanților la PPZ, tranzacțiile încheiate de către participanți și prețurile aferente acestora.

10.3. La solicitarea ANRE, OPEE transmite acesteia date istorice din baza de date deținută, precum și analize specifice cu privire la funcționarea PPZ.

10. DREPTURI ȘI RESPONSABILITĂȚI

A) Participantul la PPZ are următoarele drepturi și responsabilități:

11.1. Drepturi

11.1.1. Să transmită oferte de vânzare și/sau oferte de cumpărare de energie electrică pe PPZ;

11.1.2. Să stabilească și să seteze individual volume limită orare aplicabile ofertelor proprii (separat pentru vânzare și cumpărare) și să modifice acest volum.

11.1.3. Să transmită oferte de vânzare la preț zero dacă este participant la piața de energie electrică care este calificat pentru producție prioritară;

11.1.4. Să solicite și să primească din partea OPEM S.R.L. asistență și sesiuni de instruire practică cu privire la utilizarea Sistemului de tranzacționare al PPZ;

11.1.5. Să acceseze sistemul de tranzacționare al PPZ și să introducă oferte de vânzare și/sau oferte de cumpărare de energie electrică pe PPZ conform programului de tranzacționare stabilit;

11.1.6. Să-și modifice, suspende sau să-și anuleze oferta/ofertele pentru energie electrică în timpul sesiunii de tranzacționare pe PPZ conform prevederilor RPEE și Procedurii;

11.1.7. Să primească de la OPEE, prin intermediul sistemului de tranzacționare al PPZ, confirmarea validării ofertelor/informații privind invalidarea ofertelor;

11.1.8. Să fie anunțat prin canale de comunicație alternative (telefon, e-mail, website) în cazul întreruperii și a reluării funcționării sistemului de tranzacționare;

11.1.9. Să acceseze Confirmările de tranzacții în sistemul de tranzacționare, precum și Notele de decontare zilnică și Notificările fizice pentru PRE-uri prin sistemul informatic post tranzacționare;

11.1.10. Să solicite OPEE transmiterea Notelor de decontare zilnice sau a Notificărilor fizice, după caz, în situația în care nu poate accesa sistemul informatic post tranzacționare.

11.2. Responsabilități

11.2.1. Să respecte prevederile din Procedura privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața de energie electrică Parcurusul Zilei;

11.2.2. Să respecte prevederile din Procedura privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața de energie electrică pe Parcurusul Zilei;

11.2.3. Să respecte prevederile din Procedura privind înregistrarea, suspendarea, revocarea/retragerea participanților la piețele organizate de energie electrică (PZU și PPZ);

OPEM S.R.L.	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI DE ENERGIE ELECTRICĂ PE PARCURSUL ZILEI (PPZ)	Cod:
		Pag. 17/19
		Rev. 0 1 2 3

11.2.4. Înainte de a participa la tranzacționare, să își însușească modul de funcționare a sistemului de tranzacționare;

11.2.5. Să se asigure că volumul total oferat (potențial tranzacționat) nu depășește nivelul capacității instalate dacă este participant la piața de energie electrică care exploatează unități de producere;

11.2.6. Să se asigure că dispune de garanții disponibile suficiente pentru acoperirea intențiilor de cumpărare, precum și a obligațiilor de plată deja asumate conform *Procedurii privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața de energie electrică pe Parcursul Zilei*;

11.2.7. Să verifice dacă ofertele introduse pentru PPZ au fost încărcate în sistemul de tranzacționare și, respectiv, dacă au fost validate și să verifice corectitudinea acestora;

11.2.8. Să accepte ca angajamente ferme tranzacțiile specificate în Confirmările de tranzacție corespunzătoare aferente tranzacțiilor pe PPZ;

11.2.9. Să verifice accesul la modulele sistemului de tranzacționare, precum și la sistemul informatic post tranzacționare pe baza datelor de acces furnizate de OPEE de îndată ce le primesc;

11.2.10. Să nu comunice datele de acces menționate anterior unor persoane neautorizate pentru tranzacționare și să comunice datele de contact actualizate de îndată ce intervin modificări ale acestora; participantul la PPZ este direct responsabil pentru confidențialitatea datelor de acces permise de la OPEM S.R.L. pentru accesarea platformei de tranzacționare;

11.2.11. Să își salveze în sistemul propriu Notele de decontare zilnice și Notificările fizice dacă este propriul PRE.

B) PRE din care face parte un Participant la PPZ fără a fi participant la PPZ are următoarele drepturi și responsabilități

11.3. Drepturi

11.3.1. Să primească, la cerere, credențialele pentru conectarea la sistemul informatic post tranzacționare în vederea accesării Notificării Fizice create pe baza tranzacțiilor aferente Participanților la PPZ pentru care și-a asumat responsabilitatea echilibrării.

11.3.2. Să fie anunțată prin canale de comunicație alternative (telefon, e-mail, website) în cazul întreruperii și a reluării funcționării sistemelor;

11.3.3. Să solicite OPEE transmiterea Notificărilor fizice prin canale de comunicație alternative (e-mail), în situația în care nu poate accesa sistemul informatic post tranzacționare.

11.4. Responsabilități

11.4.1. Să nu comunice datele de acces la sistemul informatic post tranzacționare unor persoane neautorizate.

11.4.2. Să își salveze în sistemul informatic propriu Notificările fizice ale PRE respectivă.

C) OPEM S.R.L. are următoarele drepturi și responsabilități:

11.5. Drepturi

11.5.1. Să valideze ofertele de cumpărare introduse de participantul la PPZ și să invalideze ofertele de cumpărare a căror valoare depășește valoarea garanției de validare disponibile calculată conform

OPEM S.R.L.	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI DE ENERGIE ELECTRICĂ PE PARCURSUL ZILEI (PPZ)	Cod:
		Pag. 18/19
		Rev. 0 1 2 3

Procedurii privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața de energie electrică pe Parcursul Zilei.

11.5.2. Să încaseze contravaloarea drepturilor nete de încasare, prevăzute în Notele de decontare zilnice prin transmiterea la Prestatorul de servicii de plată pentru Beneficiarul plății a ordinelor de plată de debitare directă aferente și să documenteze, lunar, încasarea drepturilor și plata obligațiilor, de regularizare, în valoare egală, reciproc;

11.5.3. Să solicite executarea scrisorii de garanție bancară în situația în care participantul la PPZ nu a asigurat disponibilitățile financiare necesare debitării contului său deschis la Prestatorul de servicii de plată pentru Plătitor.

11.6. Responsabilități

11.6.1. Să asigure un mediu de tranzacționare în condiții de corectitudine, obiectivitate, independență, echidistanță, transparență și nediscriminare în conformitate cu prevederile legislației primare și secundare aplicabile;

11.6.2. Să asigure participanților la PPZ asistență operativă cu privire la utilizarea sistemului de tranzacționare al PPZ;

11.6.3. Să pună la dispoziția participanților la PPZ instrucțiuni de utilizare a sistemului de tranzacționare și a sistemului post-tranzacționare și să-i informeze în timp util asupra oricăror modificări aplicate acestora;

11.6.4. Să valideze ofertele de vânzare/cumpărare introduse de către participantul la PPZ în conformitate cu prevederile procedurilor în vigoare;

11.6.5. Să asigure notificarea automată a participantului la PPZ, prin intermediul sistemului de tranzacționare, despre dezactivarea unei oferte pentru energie electrică;

11.6.6. Să pună la dispoziția participanților la PPZ care au introdus oferte pentru energie electrică pe PPZ, Confirmările de tranzacții și Notele de decontare zilnice pentru tranzacțiile cu energie electrică realizate;

11.6.7. Să pună la dispoziția PRE-urilor care și-au asumat responsabilitatea echilibrării pentru participanții la PPZ Notificările fizice corespunzătoare.

11.6.8. Să transmită, la OTS, Notificările fizice conținând schimburile bloc efectuate cu fiecare PRE pe fiecare interval de dispecerizare, aferente tranzacțiilor încheiate pe PPZ;

11.6.9. Să anunțe participanții la PPZ prin mijloace alternative (e-mail, website) asupra întreruperii funcționării sistemului de tranzacționare în cazul situațiilor de funcționare defectuoasă sau de mentenanță programată a sistemului de tranzacționare conform prezentei Proceduri;

11.6.10. Să publice și să actualizeze pe pagina sa de website procedurile operaționale aferente funcționării PPZ;

11.6.11. Să respecte confidențialitatea informațiilor cu privire la ofertele și tranzacțiile pe PPZ ale participanților, cu excepția acelor situații când, în baza legii, a unor reglementări sau a solicitării din partea unei instanțe de judecată investite sau autorități publice autorizate se solicită dezvăluirea de informații.

OPEM S.R.L.	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI DE ENERGIE ELECTRICĂ PE PARCURSUL ZILEI (PPZ)	Cod:
		Pag. 19/19
		Rev. 0 1 2 3

ANEXA 1

PRODUSE TRANZACȚIONABILE PE PPZ INFORMAȚII GENERALE DESPRE PRODUSE / OFERTARE / TRANZACȚIONARE

Tip tranzacționare	Corelare continuă
Zi de tranzacționare	Orice zi calendaristică considerată în ora locală
Interval de tranzacționare/livrare	Interval orar
Tipuri de oferte	Oferte orare, oferte bloc (definite de utilizator), oferte Iceberg, oferte corelate (pentru cazul de introducere a ofertelor în coș)
Oră deschidere tranzacționare (GOT – Gate Opening Time)	D în (D-1), ora 19:00
Oră închidere tranzacționare (GCT – Gate Closure Time)	90 minute înainte de începutul livrării
Program tranzacționare	În fiecare zi calendaristică
Monedă	MDL/MWh, cu două zecimale
Zonă de preț pentru ofertare/tranzacționare	0 ÷ XXXX MDL/MWh
Granularitate ofertare pentru preț	0,01 MDL/MWh
Granularitate ofertare pentru cantitate	0,001 MW
Volum minim de ofertă	0,001 MW
Volum maxim de ofertă	999,000 MW
Preț încheiere tranzacții	Prețul ofertei existente în piață
Cantitate minimă vizibilă ofertă Iceberg	5 MWh
Pas de preț (peak price delta) (parametru opțional pentru variație ofertă de tip Iceberg)	Cumpărare: $\Delta \leq 0^1$; Vânzare: $\Delta^1 \geq 0$
Nr. maxim de intervale ofertă bloc	30 intervale orare (cu posibilitate de trecere dincolo de miezul nopții)

INFORMAȚII SPECIFICE DESPRE PRODUSE

Numele produsului	Local_Hour_Power
Numele lung (indică data exactă de început și sfârșit a livrării raportat la timpul universal, UCT)	YYYYMMDD HH:MM-YYYYMMDD HH:MM
Numele scurt (indică începutul și sfârșitul livrării din ziua respectivă – nume ce va fi vizibil în sistemul de tranzacționare)	HH-HH_L

¹ Dacă o ofertă Iceberg are definit un pas de preț diferit de zero, atunci se vor realiza următoarele validări:
- pasul de preț al ofertelor de cumpărare trebuie să fie mai mic sau egal cu zero;
- pasul de preț al ofertelor de vânzare trebuie să fie mai mare sau egal cu zero.